

บทที่ 4

การวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏในสื่อมวลชน

จากการศึกษาเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อมวลชนพบว่าการนำเสนอผู้ร้ายกลับใจที่ ป น
กรณีศึกษาทั้งในสื่อโทรทัศน์ นิตยสารและหนังสือพิมพ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาที่
ปรากฏในสื่อมวลชนต่าง ๆ ดังนี้คือ

หนู เชิญยิ้ม

- รายการโทรทัศน์ละครแห่งชีวิต ตอน หนู เชิญยิ้ม (ออกอากาศ ช่อง 5 วันที่ 26 พ.ย. 2536 เวลา 9.00-10.00 น.)
- รายการโทรทัศน์สี่ทุ่มสแควร์ ตอน หนู เชิญยิ้ม (ออกอากาศ ช่อง 7 วันที่ 16 ก.ย. 2536 เวลา 22.00-24.00 น.)
- คอลัมน์ดาราทาเหวด “ตราบาปที่ไม่ตกลงของตัวตลกคนหนึ่ง” (น.ส.พ.ไทยรัฐ ฉบับวันอังคารที่ 11 ม.ค. 2537)

สุริยัน คักดีโรสง

- รายการโทรทัศน์สี่ทุ่มสแควร์ ตอน สุริยัน คักดีโรสง (ออกอากาศ ช่อง 7 วันที่ 10 พ.ค. 2536 เวลา 22.00-24.00 น.)
- รายการโทรทัศน์เปิดอก ตอน สุริยัน คักดีโรสง (ออกอากาศช่อง 3 วันที่ 27-28 มิ.ย. , 4-5 ก.ค. 2538 เวลา 18.30-19.00 น.)
- คอลัมน์ ตอบปัญหา 4 ทูม “บทเรียนโจร...บทศึกษาผู้ใหญ่” (นิตยสารวาไรตี้ ปีที่ 1 ฉบับที่ 11 เดือน มิ.ย. 2536)
- คอลัมน์ บก.บท. “โจรกลับใจบนจอกกลางดึก” (นิตยสารวาไรตี้ ปีที่ 1 ฉบับที่ 11 เดือนมิ.ย. 2536)
- คอลัมน์ ก่อนพลิก “ขาว - ดำ - ชีวิต” (นิตยสารวาไรตี้ ปีที่ 1 ฉบับที่ 11 เดือน มิ.ย. 2536)
- คอลัมน์ ล้มแล้วลุก “ร้ายเจ็ดทีดีเจ็ดหน” (นิตยสารผู้หญิงวันนี้ ปีที่ 2 ฉบับที่ 18 เดือนพ.ย. 2535
- คอลัมน์ WHY THIS BOOK “รอยสลักหลังคำพิพากษา” (นิตยสารAfter work magazine ปีที่ 5 ฉบับที่ 49 เดือนส.ค. 2537)

โดยเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่ได้ทำการวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. วิธีการและกลยุทธ์ในการนำเสนอ
 - 1.1 วิธีการเปิดประเด็นในการนำเสนอ
 - 1.2 วิธีการปิดประเด็นในการนำเสนอ
 - 1.3 การสร้างบรรยากาศในการนำเสนอ
2. สัดส่วนของเนื้อหาในการนำเสนอ

1. วิธีการและกลยุทธ์ในการนำเสนอ

ในการนำเสนอบุคคลในลักษณะของผู้ร้ายกลับใจ รายการโทรทัศน์และคอลัมน์ต่าง ๆ จำเป็นจะต้องนำเสนอเรื่องราวของบุคคลที่ความประพฤติเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานและกฎหมายของสังคม ซึ่งอาจเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง (celebrity) หรือฉาวโฉ่ (notoriety) ก็ได้ การนำเสนอบุคคลที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนจึงจำเป็นต้องมีวิธีการและกลยุทธ์เฉพาะตัวในการนำเสนอเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสาร ดังจะเห็นได้จากผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1.1 วิธีการเปิดประเด็นในการนำเสนอ

(ก) แบบวิธีของการเปิดประเด็น

การเปิดประเด็นก่อนนำเข้าสู่การสัมภาษณ์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการนำเสนอ ไม่ว่าจะเป็นรายการสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์ การสัมภาษณ์ในหนังสือพิมพ์ และนิตยสาร โดยจะมีการกล่าวเกริ่นนำถึงเรื่องราวของผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นลำดับแรกก่อนเข้าสู่เนื้อหาหลัก วัตถุประสงค์ของการเปิดประเด็นนี้คือ เพื่อให้ผู้รับสารได้รับทราบในประเด็นเรื่องราวที่กำลังจะนำเสนอต่อไป รวมทั้งยังเป็นการให้ภาพและการสร้างสถานภาพโดยรวมให้กับบุคคลที่ถูกนำเสนอในเวลาเดียวกันก็เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการดึงดูดความสนใจของผู้รับสารให้ติดตามในเรื่องราวต่อไปด้วย จากการวิเคราะห์รายการทั้งหมดพบว่าเนื้อหาหรือประเด็นที่ถูกนำไปใช้ในขั้นตอนของการเปิดประเด็นนั้นจะมีอยู่ 3 แบบคือ

- (1) ใช้ตัวบุคคลเป็นตัวเปิดประเด็น
- (2) ใช้ตัวรายการเป็นตัวเปิดประเด็น
- (3) ใช้ลักษณะของสังคมเป็นตัวเปิดประเด็น

(1) ใช้ตัวบุคคลเป็นตัวเปิดประเด็น

(1.1) การต่อสู้ชีวิตและอุปสรรคในชีวิตของตัวบุคคลที่ผ่านมาจนประสบความสำเร็จ

เป็นการเปิดประเด็นโดยกล่าวถึงการต่อสู้ชีวิตและอุปสรรคในชีวิตที่ผ่านมาจนประสบความสำเร็จของผู้ถูกนำเสนอ พบในรายการละครแห่งชีวิต ตอนหนู เชิญยิ้มซึ่งมีการเปิดประเด็นว่าเป็นเรื่องของผู้ที่ฝ่าฟันอุปสรรคในชีวิตที่ผ่านมาจนกระทั่งประสบความสำเร็จในปัจจุบัน และในคอลัมน์ลัมแล้วลูกซึ่งนำเสนอประเด็นของสุรียัน มีการเปิดประเด็นว่าเป็นเรื่องราวของผู้ที่เคยล้มแล้วลุกขึ้นมาได้ คือการที่จะต้องต่อสู้ชีวิตที่ผ่านมาจนประสบความสำเร็จได้ในปัจจุบันนั่นเอง

“ เป็นเรื่องของตลกดาวรุ่งที่กำลังมาแรง แต่ชีวิตวันวานนั้นเคยติดหินเนอร์ และติดการพนันอีกด้วย และชีวิตช่วงหนึ่งประสบความสำเร็จล้มเหลวอย่างถึงที่สุด เคยเอาปืนจ่อหัวจะยิงตัวตาย ทุกวันนี้กลายเป็นบุคคลที่มีความสุขมาก ๆ และยังสามารถแจกรอยยิ้มสร้างเสียงหัวเราะให้กับคนดูทั่ว ๆ ไปได้อีกด้วย“ (รายการละครแห่งชีวิต , 26 พ.ย. 2536)

“อดีตนักฆ่ามืออาชีพวัย 52 ปี ผู้ล้างมือจากกลิ่นคาวเลือดแล้วหันมาเอาดีด้วยการเป็นนักเขียน เปิดโปงประสบการณ์ที่เคยคลุกคลีในวงการอิทธิพลเดือน จนทำให้มีชื่อเสียงโด่งดังและก้าวมาเป็นหัวหน้ากองบรรณาธิการนิตยสาร 100 ชีวิตบนเส้นทางมาเพีย ทั้งนี้เพราะความตั้งใจที่อยากจะเป็นคนดี อยากจะทำความดี แม้จะเคยล้มแล้วลุกก็ลุกครั้งก็ตาม” (คอลัมน์ลัมแล้วลูก , นิตยสารผู้หญิงวันนี้ , เดือนพ.ย. 2535)

(1.2) สถานภาพปัจจุบันและการประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานของตัวบุคคล

เป็นการเปิดประเด็นโดยกล่าวถึงสถานภาพในปัจจุบันและการประสบความสำเร็จในอาชีพการงานของผู้ถูกนำเสนอ ซึ่งพบในรายการสี่ท่มสแควร์ ตอนหนู เชิญยิ้ม โดยมีการเปิดประเด็นว่าหนู เชิญยิ้มเป็นผู้ที่สร้างเสียงหัวเราะให้กับบุคคลอื่น และมีความสามารถในการประกอบอาชีพการงาน ทำให้เห็นถึงภาพของผู้ถูกนำเสนอในด้านการเป็นตลกซึ่งเป็นสถานภาพในปัจจุบันของผู้ถูกนำเสนอเพียงอย่างเดียว

“ แกรับเชิญของเราในวันนี้เป็นเรื่องของมีอาซีฟครับ ยังมีอาซีฟอีกอาซีฟ หนึ่งครับที่ได้เกิดขึ้นในโลกใบนี้ โลกที่เต็มไปด้วยความเครียด อาซีฟนี้มีเพื่อผ่อนคลายสมองที่รับ แต่เรื่องหนัก ๆ อยู่ทุกวัน คงจะปฏิเสธไม่ได้นะครับว่าถ้าโลกของเรานั้นปราศจากเสียงหัวเราะแล้ว มนุษย์เราก็คงจะเป็นบ้าหรือเป็นโรคประสาทกันหมด ผมกำลังพูดถึงอาซีฟที่ขายเสียงฮาหรือว่า เสียงหัวเราะ คืออาซีฟตลกนั่นเอง เพราะการทำให้คนหัวเราะนั้นเป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง เป็นศาสตร์ ชั้นสูงที่เดิยวนะครับ และบุคคลผู้นี้ก็มีความสามารถด้านนี้อยู่เต็มเปี่ยมทีเดียว ตลกน้องใหม่ที่ กำลังมาแรงอีกคนนึง เราเคยได้พบกับคุณเต๋า เชิญยิ้ม ตลกน้องใหม่มาแรง มาพบกับคนนี้ครับ คุณหนู นกกระยาง เชิญยิ้มครับ ” (รายการสี่ทุ่มสแควร์ , 16 ก.ย. 2536)

(1.3) อดีตที่ยากลำบากและเลวร้าย

เป็นการเปิดประเด็นโดยกล่าวถึงเรื่องราวในอดีตที่ยากลำบากและเลวร้ายของผู้ ถูกนำเสนอการนำเสนอเรื่องราวของหนู เชิญยิ้ม ในคอลัมน์ดาราทาเหดเป็นการนำเสนอในแง่ ของชีวิตที่ผ่านมา ซึ่งเป็นเรื่องราวในอดีตที่แร้นแค้น ยากลำบาก และที่สำคัญคือเรื่องของการ เป็นผู้มีชีวิตประพุดติเปียงเบน ซึ่งผู้เขียนได้ใช้คำว่า “ตราบาป” แทนความประพุดติในอดีตเหล่านั้ น ในการนำเข้าสู่เนื้อเรื่งนั้น ผู้เขียนได้เสนอว่าชีวิตเบื้องหลังของตัวตลกนั้นล้วนเป็นสิ่งที่ไม ่ตลก ตัวตลกเหล่านี้ต้องพบกับความทุกข์ยากแทบทั้งนั้น และหนึ่งในนั้นก็คื หนู เชิญยิ้ม ในการเกริ่นนำก่อนเข้าสู่ประเด็นชีวิตของหนู เชิญยิ้ม ที่ผู้เขียนได้กล่าวถึงนั้น แสดงให้เห็นว่าเรื่งราว ของผู้ถูกสัมภาษณ์นี้ไม่ใช่เป็นเพียงเรื่งราวของบุคคลที่พบความทุกข์ยากในชีวิตเช่นบุคคลทั่วไป แต่เป็นเรื่งที่อาจทำให้เกิดความอับอายจากการเปิดเผยได้

“ ในวงการตัวตลกของไทยเราขณะนี้ ซึ่งมีผู้นับร้อย ๆ คนนั้น อย่างน้อยก็มื อยุ่ คนหนึ่ง เมื่อตอนเด็กหาแค้ได้พบกับภาวะแร้นแค้นแสนสาหัสธรรมดาไม่ หากเขาไม่กระดากปาก ต่อการเปิดเผยเหตุการณ์ความเป็นจริงกับเราอย่างตรงไปตรงมาว่า ชีวิตผมที่ผ่านมามีแต่ชั่วช้า สารเลวเป็นตราบาปอันน่าขยะแขยง ” (คอลัมน์ดาราทาเหด , 11 ม.ค. 2537)

(2) ใช้ตัวรายการเป็นตัวเปิดประเด็น

(2.1) เป็นตัวอย่างและอุทาหรณ์จากผู้ที่เคยประพุดติเปียงเบน

การเปิดประเด็นโดยการใช้กลยุทธ์นี้พบในรายการสี่ทุ่มสแควร์ตอน สุริยัน ศักดิ์ไธสง ซึ่งมีการเปิดประเด็นโดยชี้แจงถึงจุดประสงค์ของการนำเสนอของรายการในการนำ เรื่องราวของสุริยันมาออกอากาศเป็นครั้งที่สองเพื่อเป็นตัวอย่างและอุทาหรณ์ให้กับผู้รับสารที่

พลาดการชมครั้งแรกไปและได้เรียกร้องให้นำเสนออีกครั้ง เป็นกลยุทธ์หนึ่งซึ่งรายการได้ใช้ในการแสดงตัวอย่างชัดเจนโดยใช้จุดมุ่งหมายในการนำเสนอของรายการมาใช้ในการเปิดประเด็น

“ มาถึงช่วงบุคคลวันนี้ เป็นเรื่องของสาระหนัก ๆ นะครับ คือหลังจากที่เราได้นำเสนอเรื่องราวของโจรกลับใจ คุณสุริยัน ศักดิ์ไธสง ก็ได้เกิดมีปฏิกิริยาใหม่ ๆ มากมาย ต่างที่คนละต่างมุมมองกันออกไป นั่นก็เป็นเพราะว่าเราได้เคยเชิญคนที่ทำความดีมาเชิดชวยกย่องในรายการของเรา มาก และสำหรับคนที่เคยได้ชื่อว่าเป็นโจรมานั่งเป็นแทน ก็เลยเกิดปฏิกิริยา อันที่จริงสืบเนื่องมาจากการที่เราได้พบปะพูดคุยกับคุณสุริยัน เราจึงเกิดความเห็นว่าน่าจะหยิบยกเอาตัวอย่างของสุภาชิตตอนที่สองว่า ทำดีได้ดี คือคำว่าทำชั่วได้ชั่ว มานำเสนอดูบ้าง เพื่อที่จะเป็นการแจ่มพุ่มหลังและเป็นอุทธาหารณ์สำหรับผู้ที่กำลังจะประพฤติดี หรือคิดที่จะทำในสิ่งที่ไม่ดีอยู่นะครับ...” (รายการสี่ทุ่มสแควร์, 10 พ.ค. 2536)

(2.2) ดอกย้ำผลที่ได้รับจากการกระทำผิด

การเปิดประเด็นนำเสนอของผู้ส่งสารเป็นการดอกย้ำถึงผลที่จะได้รับจากการกระทำผิด ซึ่งพบในการนำเสนอเรื่องราวของสุริยัน ศักดิ์ไธสง พบว่าในการนำเสนอเป็นเรื่องของผลการกระทำ (ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว) โดยใช้หลักการนำเสนอ (concept) ของรายการซึ่งเน้นในเรื่องผลของการกระทำอยู่แล้วมาเป็นจุดเปิดประเด็นเข้าสู่เนื้อหารายการ

“ รายการเปิดอกเป็นรายการที่ส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวเชื่อในผลของการกระทำ ทำดีแล้วต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว วันนี้เรามีเรื่องราวตัวอย่างของผลของการกระทำในทางลบมานำเสนอให้กับท่านผู้ชม เป็นเรื่องราวของอดีตมือปืนคะ ถ้าเอ่ยชื่อของสุริยัน ศักดิ์ไธสง หลายคนคงรู้จักเขาในฐานะของอดีตมือปืนรับจ้าง ซึ่งมีสื่อมวลชนหลายแขนงได้นำเสนอเรื่องราวชีวิตของเขามาแล้วหลายต่อหลายครั้งด้วยกัน” (รายการเปิดอก , 27-28 มิย. 4-5 ก.ค. 2538)

(3) ใช้ลักษณะของสังคมเป็นตัวเปิดประเด็น

(3.1) นำเสนอให้สังคมยอมรับการอยู่ร่วมกันของชาติและความเลวในสังคม

การเปิดประเด็นโดยใช้กลยุทธ์นี้พบในการนำเสนอเรื่องราวของสุริยัน ศักดิ์ไธสง ในคอลัมน์ก่อนพลิก ซึ่งผู้เขียนได้เปรียบเทียบพฤติกรรมของมนุษย์เป็นดั่งสัตว์และชาว โดยเปรียบสัตว์เป็นตัวแทนของชาติ และสัตว์เป็นตัวแทนของความเลวบนโลกมนุษย์ที่ย่อมต้องมีทั้งสองสืออยู่ร่วมกันดั่งสัตว์และคำของคีย์บอร์ดที่แยกขาดจากกันไม่ได้ ในความหมายของผู้เขียน

นั้นต้องการอธิบายถึงความเป็นไปและความเป็นจริงในการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ในสังคม ซึ่งผู้เขียนต้องการโน้มน้าวผู้รับสารให้เกิดการยอมรับในความเป็นไปนั้นด้วย

“ หากมองชีวิตตั้งสี่สับบนงานสี่ที่ถูกแถมทาโดยพฤติกรรมของมนุษย์ลงบนผืนผ้าใบแห่งสังคม อาจพบว่ามีเจดสีต่างๆที่ดูน่าสนใจบางครั้งกลมกลืน บางครั้งขัดแย้ง.....สีขาวและสีดำอยู่คู่กันอย่างมีดีไซน์.....ความผสมผสานที่ลงตัวของคีย์บอร์ดทั้งดำและขาว ซึ่งไม่สามารถบรรเลงเพลงซบกล่อมโลกให้สมบูรณ์โดยปราศจากกันและกัน” (คอลัมน์ก่อนพลิก , นิตยสารวาไรตี้ , เดือนมิ.ย. 2536)

(3.2) ใช้แนวคิดเรื่องการที่สังคมติดตราให้กับบุคคล (Social Labeling)

พบกลยุทธ์นี้ในการนำเสนอประเด็นของสุริยัน คักดีไรสงในคอลัมน์ WHY THIS BOOK ซึ่งผู้ส่งสารได้กล่าวถึงความเป็นมาในการเป็นนักเขียนของสุริยัน และรอยสลักหลังคำพิพากษานั้นคือการตีตราและการลงทัณฑ์จากสังคม โดยที่ผู้เขียนได้เปรียบเทียบความดีและความชั่วกับสีขาวและสีดำ การที่สุริยันเปรียบเหมือนสีดำเนื่องจากการตีตราของสังคม (Social Labeling) ให้เป็นเช่นนั้น เป็นผู้ที่ถูกกระทำจากสังคมและกล่าวถึงความประพฤติเบี่ยงเบนในอดีตโดยไม่ได้กล่าวโทษตัวบุคคลเท่าใดนัก เป็นการเน้นที่การพิพากษาของสังคมโดยไม่ได้เน้นที่การกระทำผิดของบุคคล

“.....ในเมื่อบทบาทของมนุษย์ทุกคน ต้องเผชิญกับการต่อสู้ระหว่างความชั่วร้ายและความดีงาม สีขาว - สีดำ รวมไปถึงรอยสลักหลังคำพิพากษาที่ตีกรอบกรอบความเป็นคนเอาไว้ ในฐานะของตัวแสดงที่ไม่สามารถควบคุมบทบาทของตนเองไว้ได้ในการ “ค้ำ” และ “ต้าน” ความเลวทรามเอาไว้ จึงทำให้ชีวิตช่วงหนึ่งของเขาได้พลัดหลงเดินทางเข้าออกบ้านหลังใหม่ที่เรียกว่า “คุก” ด้วยเหตุนี้เองทำให้เขา....สุริยัน คักดีไรสง ถูกลงทัณฑ์จากสังคมด้วยการแถมแต้มสีดำลงบนปมหลังของชีวิต พร้อมกับโซ่ตรวนที่รัดตรึงอิสระภาพ แห่งความเป็นคน” (คอลัมน์ WHY THIS BOOK , นิตยสาร After Work Magazine , เดือนส.ค. 2537)

(ข) บทวิเคราะห์วิธีการเปิดประเด็นเข้าสู่รายการ

แม้ว่าการเปิดประเด็นของแต่ละรายการและคอลัมน์จะเน้นในจุดที่แตกต่างกันตามแนวคิดหลักที่ต้องการนำเสนอก็ตาม แต่สิ่งหนึ่งที่พบว่าเป็นจุดร่วมที่ทุกรายการได้นำเสนอในการเปิดประเด็นก็คือ การให้สถานภาพในปัจจุบันของหนู เขิญยิ้มไว้ว่าเป็นการนำเสนอเรื่องราว

ของ “ตลก” ซึ่งเป็นสถานภาพในปัจจุบันอันเป็นที่รู้จักของคนในสังคม ในขณะที่การเปิดประเด็นของสุริยัน คักดีโธสงเป็นการนำไปสู่การนำเสนอเรื่องราวในการประพุดิเบียงเบนของสุริยัน จึงพบว่าบทนำในทุกรายการจะกล่าวถึงเรื่องราวในอดีตที่เป็นความประพุดิเบียงเบนให้ทราบว่าจะนำเสนอต่อไปนั้นเป็นเรื่องราวของ “ความเลว” ที่เกิดขึ้นจากสุริยันนั่นเอง แม้ว่าในคอลัมน์ลัมแล้วจะถูกเปิดประเด็นด้วยการกล่าวถึงสถานภาพในปัจจุบันของสุริยันก็ตาม แต่เมื่อกล่าวถึงสุริยันนั้นผู้ส่งสารได้ให้สถานภาพในอดีตว่า “อดีตนักฆ่ามีอาชีพ” แทนการกล่าวถึงชื่อของบุคคล จากการวิเคราะห์การเปิดประเด็นของทุกรายการและคอลัมน์ที่นำเสนอเรื่องของสุริยัน พบว่าเนื้อหาทั้งหมดได้ให้สถานภาพ “ในอดีต” กับสุริยันอย่างชัดเจน

จากการวิเคราะห์การเปิดประเด็นของทั้งสองกรณีศึกษา พบว่าจุดมุ่งหมายในการนำเสนอของรายการ และแนวคิดหลักของรายการเป็นปัจจัยที่ทำให้กลยุทธ์ในการเปิดประเด็นการนำเสนอกรณีศึกษาทั้งสองมีความเหมือนกัน โดยที่ทุกรายการและทุกคอลัมน์นั้นต่างก็เปิดประเด็นโดยการชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่ต้องการนำเสนอ นั้นมีประโยชน์และให้คุณอย่างไรบ้าง ตามจุดมุ่งหมายและแนวคิดหลักของรายการ ซึ่งเป็นการยกเอาด้านบวกในการนำเสนอมาเปิดประเด็น โดยไม่กล่าวถึงด้านลบเลย เป็นการดึงเอาด้านบวกของสถานการณ์ที่มีทั้งด้านบวกและลบมานำเสนอ ก่อน เพื่อบอกผู้รับสารให้ทราบว่าการเลือกนำเสนอประเด็นนี้จะเป็นตัวอย่าง เป็นอุทาหรณ์ หรือแม้กระทั่งเป็นการติตราจากสังคมให้เป็น “คนเลว” ส่วนเป็นการเปิดประเด็นโดยให้ผู้รับสารมองเห็นแต่ในด้านบวกของสิ่งที่ต้องการนำเสนอทั้งสิ้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าผู้ส่งสารได้พยายามที่จะปิดช่องทางทุกช่องที่เป็นลบไว้เพื่อไม่ให้ผู้รับสารคิดไปในทางนั้นได้ แต่หากพยายามที่จะทำให้ผู้รับสารมองเห็นแต่ในทางบวกเพียงอย่างเดียวเท่านั้น เป็นการกำหนดมุมให้ผู้รับสารมอง (orientation of perception)

จากการวิเคราะห์กลยุทธ์ในการเปิดประเด็นของทั้งสองกรณีศึกษาพบว่า มีตัวแปรเรื่องระดับความรุนแรงของพฤติกรรมเบียงเบน และความมีชื่อเสียงของตัวบุคคล ที่ทำให้กลยุทธ์ในการเปิดประเด็นแตกต่างกัน โดยที่ในการนำเสนอหนู เชิญยิ้มนั้นจะเปิดประเด็นด้วยเรื่องของความมีชื่อเสียงหรือสถานภาพในปัจจุบัน ในขณะที่การนำเสนอสุริยัน คักดีโธสงจะเป็นการเปิดประเด็นโดยการดึงเอาสถานภาพในอดีตหรือความประพุดิเบียงเบนที่รุนแรงมากกล่าวถึง ซึ่งการได้สถานภาพที่แตกต่างกันนั้น เนื่องมาจากระดับความประพุดิเบียงเบนที่แตกต่างกันด้วย จึงทำให้ผู้ส่งสารใช้กลยุทธ์ในการนำเสนอผู้ที่มีความประพุดิเบียงเบนในระดับรุนแรงเพื่อให้มีความน่าสนใจโดยการให้สถานภาพในอดีตแก่ผู้ถูกนำเสนอ ในขณะที่เรื่องราวของหนู เชิญยิ้มนั้นถูกนำเสนอโดยให้สถานภาพปัจจุบันหรือความมีชื่อเสียงนำประเด็นก่อนเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้รับสาร ซึ่งตัวแปรเรื่องความมีชื่อเสียงของผู้ถูกนำเสนอมีความน่าสนใจและสามารถดึงดูดความ

สนใจของผู้รับสารได้มากกว่า ตัวแปรทั้งสองต่างก็เป็นจุดที่ทำให้ผู้ส่งสารนำมาใช้เป็นจุดขายในการเปิดประเด็นที่แตกต่างกันไปตามแต่ละกรณี

1.2 วิธีการปิดประเด็นในการนำเสนอ

(ก) แบบวิธีของการปิดประเด็น

การปิดประเด็นที่ได้นำเสนอก่อนจบรายการหรือบทความนั้น เป็นส่วนประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญในการนำเสนอไม่น้อยไปกว่าส่วนอื่นๆ การสรุปประเด็นในบางรายการหรือบางคอลัมน์จะสร้างภาพและให้สถานภาพที่คล้ายคลึงกับการเปิดประเด็น แต่ในบางรายการหรือบางคอลัมน์การสรุปประเด็นจะมีความแตกต่างจากการเปิดประเด็นจากที่ได้นำเสนอไปแล้ว ดังนั้นบทสรุปสุดท้ายจะเป็นส่วนที่ต่อยอดภาพลักษณ์และสถานภาพกับประเด็นที่นำเสนอและตัวบุคคลได้ชัดเจนมากที่สุด จากการวิเคราะห์การปิดประเด็นนำเสนอของรายการและคอลัมน์ต่างๆ พบว่าส่วนใหญ่จุดเน้นที่ถูกนำมาใช้ตอนปิดประเด็นนั้นจะมีอยู่ 3 จุดคือ .

- (1) ใช้บทสรุปเนื้อหาที่นำเสนอเป็นตัวปิดประเด็น
- (2) ใช้บทสรุปตัวบุคคลเป็นตัวปิดประเด็น
- (3) ใช้ลักษณะของสังคมเป็นตัวปิดประเด็น

(1) ใช้บทสรุปเนื้อหาที่นำเสนอเป็นตัวปิดประเด็น

การใช้บทสรุปเนื้อหาที่นำเสนอเป็นตัวปิดประเด็นนั้นพบว่า ผู้ส่งสารได้สรุปให้ประเด็นที่นำเสนอเป็นประเด็นที่มีประโยชน์ต่อผู้รับสาร ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท

(1.1) เป็นประเด็นที่มีประโยชน์ต่อผู้รับสารในแง่ของการป้องกันหรือเตือนใจไม่ให้กระทำผิด

การปิดประเด็นในการนำเสนอโดยสรุปว่าเป็นประเด็นที่มีประโยชน์ต่อผู้รับสาร ไม่ว่าจะเป็นการสรุปประเด็นของผู้ถูกนำเสนอว่าเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ต่อผู้รับสารในการชี้ให้เห็นถึงผลของการกระทำอีกครั้งหนึ่ง หรือการความคาดหวังว่าการนำเสนอเรื่องราวของผู้มีความประพฤติเบี่ยงเบนคงจะช่วยเหลือสังคมได้บ้าง โดยที่อาจเป็นอุทาหรณ์หรือข้อคิดเตือนใจและการป้องกันผู้รับสารไม่ให้เข้าสู่ความประพฤติเบี่ยงเบนเช่นนั้น วิธีการปิดประเด็นเช่นนี้พบได้ทั้งใน 2 กรณีคือหนู เขียวยิ้มและสุริยัน ศักดิ์ไธสง ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนทั้งระดับเบาและรุนแรง

“เรื่องราวทั้งหมดที่คุณสุริยันได้เล่าให้เราฟังนะคะ คิดว่าคงเป็นประโยชน์กับสมาชิกในครอบครัวของท่านผู้ชมนะคะ ในการที่จะปลูกฝังให้ทุกคนเชื่อว่า ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว” (รายการเปิดอก ,27-28 มิ.ย. ,4-5 ก.ค. 2538)

(1.2) เป็นประเด็นที่มีประโยชน์ในแง่ของการเยียวยาหรือการแก้ไขเมื่อกระทำผิดแล้ว

การนำเสนอประเด็นของผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนเพื่อเป็นตัวอย่าง, บทเรียนและเป็นกำลังใจสำหรับคนที่ผิดพลาดได้เป็นอย่างดี ซึ่งผู้เขียนได้ให้สถานภาพแก่ประเด็นที่นำเสนอว่า เป็นตัวอย่าง เป็นบทเรียนของคนที่เคยกระทำผิดหรือประสบความล้มเหลวในการดำเนินชีวิตแล้วสามารถกลับตัวกลับใจได้ การยกให้เป็นบทเรียนหรือเป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องนั้นเป็นการสร้างแบบอย่างจากการกระทำผิดแล้วกลับตัวกลับใจ หรือ ล้มแล้วให้ลุก กลายเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตอีกรูปแบบหนึ่ง ที่ต้องต่อสู้ฝ่าฟันกับความล้มเหลวในชีวิต ซึ่งเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการนำเสนอประเด็นของผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบน

“ผมหวังว่าการสนทนาของเราในวันนี้คงจะสร้างได้อีกนิดหน่อยนะครับ ที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลสภาพสังคมที่อาจจะอยู่ในสภาพล่อแหลมกันอยู่กระทั่งทุกวันนี้ ซึ่งคุณสุริยันคงจะทราบได้ดีกว่าผมว่าในมุมมืดของแวดวงอาชญากรอาชญากรรมนั้น มีอะไรเกิดขึ้นตรงไหนได้ ถ้าจะช่วยได้สักหนึ่งชีวิตที่พูดตรงนี้ ถ้าจะช่วยได้สักหนึ่งคนที่ถอนตัวออกจากแวดวงนั้น ผมก็คิดว่าได้สาระประโยชน์ตรงนี้ล่ะครับ” (รายการสี่ทุ่มสแควร์ ,10 พ.ค. 2536)

(2) ใช้บทสรุปตัวบุคคลเป็นตัวปิดประเด็น

(2.1) เน้นการทำผิดแล้วแก้ไขได้

การปิดประเด็นโดยกล่าวถึงผู้ถูกนำเสนอในลักษณะนี้ เป็นการให้สถานภาพแก่ตัวบุคคลโดยการสรุปว่าเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับคนสู้ชีวิต และเป็นตัวอย่างที่เคยผิดพลาดแต่แก้ไขตนเองจนประสบความสำเร็จได้ ซึ่งการสรุปให้เห็นว่าชีวิตทุกชีวิตมีสิทธิ์ก้าวพลาดและผู้ถูกนำเสนอก็เป็นตัวอย่างหนึ่งที่เคยพลาดไปนั้น แสดงให้เห็นถึงการให้สถานภาพกับ “ความประพฤติที่เบี่ยงเบน” เป็นเพียงความผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้กับทุกคนในสังคมด้วย และผู้ถูกนำเสนอกลายเป็นตัวอย่างที่เคยพลาดไปแล้วแก้ไขตนเองได้ เป็นกลยุทธ์หนึ่งที่พบในการปิดประเด็นนำเสนอผู้ร้ายกลับใจ

“ เป็นตัวอย่างที่ดีของคนสู้ชีวิต คนเรานั้นไม่มีคำว่าสายเกินไป เหมือนคุณหนู เชิญยิ้ม ที่ต่อสู้และเอาชนะไม่ว่าจะเป็นยาเสพติดหรือการพนัน และชนะอุปสรรคทุกอย่างขึ้นมาได้ เป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับคนอื่นหลายคน” (รายการละครแห่งชีวิต, 26 พ.ย. 2536)

หรือเสียงบรรยายก่อนจบละครที่กล่าวว่า

“ ชีวิตทุกชีวิตมีสิทธิ์ก้าวพลาด แต่ทุกชีวิตมีโอกาสแก้ไข คุณหนู เชิญยิ้มคือตัวอย่างที่เคยพลาดไป วันนี้เขาเป็นหนูเชิญยิ้มขึ้นมาได้ ด้วยตั้งใจต่อสู้และแก้ไขตนเองตลอดมา” (รายการละครแห่งชีวิต, 26 พ.ย. 2536)

(2.2) เน้นความเพียรพยายามในการกลับใจ

ผู้ส่งสารได้ปิดประเด็นโดยเน้นในเรื่องของความเพียรพยายามของผู้ถูกนำเสนอว่าเนื่องจากความมานะพยายามจึงทำให้เป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จ และให้ภาพของความประพฤติเบี่ยงเบนของผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นเพียง “ช่วงชีวิตที่ผ่านมาของคนธรรมดาคนหนึ่ง” เท่านั้น ซึ่งเป็นการปิดประเด็นโดยใช้กลยุทธ์ในการนำเสนอที่ปรากฏในเรื่องราวของผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนในระดับเบาเช่นกรณีของหนู เชิญยิ้มเท่านั้น

“ และนี่คือชีวิตของหนู เชิญยิ้ม คุณวันชาติ ฟังน้า จากเรื่องราวที่เราคิดว่าจะเต็มไปด้วยเสียงหัวเราะนะชะ ค่อยไปค่อยมากลับกลายเป็นเรื่องสาระชีวิตหนัก ๆ แต่ว่าเป็นสาระชีวิตอีกช่วงหนึ่งที่ผ่านพ้นมาจริง ๆ ของปุถุชนธรรมดาคนหนึ่ง แต่ด้วยความมานะพยายามกลับกลายเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จ และก็คงก้าวหน้าเรื่อย ๆ” (รายการสี่ทุ่มสแควร์, 16 ก.ย. 2536)

(3) ใช้ลักษณะของสังคมเป็นตัวปิดประเด็น

(3.1) สังคมควรให้การยอมรับและให้โอกาสในการกลับใจ

การปิดประเด็นโดยการสรุปว่าผู้ถูกนำเสนอเป็นบุคคลที่สังคมควรให้การยอมรับและให้โอกาสในการกลับใจนั้น เป็นการปิดประเด็นโดยกล่าวถึงภาพโดยรวมของบุคคลที่เคยกระทำผิดและกลับใจได้ในสภาพสังคมเช่นนี้ ย่อมเป็นบุคคลที่สังคมควรจะต้อนรับและคอยให้กำลังใจ เป็นลักษณะของการชี้ให้เห็นว่าสังคมควรจะให้อภัยและให้โอกาสบุคคลเหล่านี้ด้วยเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่ใช้ในการนำเสนอประเด็นของผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนทั้งในระดับเบาและระดับรุนแรง ซึ่งการยอมรับและการให้โอกาสกับบุคคลที่เคยกระทำผิดแล้วกลับตัวกลับใจได้นั้น เป็นคุณลักษณะหนึ่งที่ปรากฏในการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยอยู่แล้ว และเนื้อหาที่ปรากฏในสื่อมวลชน

ชนนั้นเป็นการตอกย้ำให้คนในสังคมระลึกถึงเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม และการเปิดโอกาสให้ผู้กระทำผิดที่กลับใจได้กลับเข้ามาอยู่ในสังคมปกตินั้น เป็นการช่วยฟื้นฟูสังคมที่กำลังเสื่อมทรามได้อีกวิธีหนึ่ง ซึ่งการปิดประเด็นในลักษณะนี้เป็นการใช้ลักษณะเฉพาะของสังคมไทยมาโน้มน้าวให้ผู้รับสารเกิดการยอมรับวีรบุรุษในแบบผู้ร้ายกลับใจนั่นเอง

“ผมอยากให้สังคมมองไอ้คนที่เคยชั่วระยำมาแล้วนั้น กลับตัวได้แบบนี้ ถ้าเราให้โอกาสเขา ให้เขาไปอยู่ในสังคมที่ดี ให้เขาสามารถทำมาหากินอันสุจริตได้ เขาก็สร้างตัวเองได้ เราอย่าไปบีบบังคับเขา อย่าไปทำร้ายจิตใจเขา อย่าไปซ้ำเติมเขา ผมอยากเห็นอีกหลาย ๆ คน ได้แสดงออกในความเป็นจริง ซึ่งเมื่อสังคมยอมรับได้ในระดับหนึ่งแล้ว เราก็น่าจะ เหมือนกับเราได้สร้างกุศลผลบุญนั่นเอง ใช่ไหม..” (คอลัมน์ดาราทาเหรด ; นสพ.ไทยรัฐ , 11 ม.ค. 2537)

(3.2) ให้ความสนใจแก่สังคมว่าความดีหรือความเลวไม่ใช่สภาพคงที่ในตัวบุคคล

การปิดประเด็นโดยการสรุปให้เห็นถึงสถานภาพของความดีและความเลวในตัวบุคคลที่อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ เป็นการยอมรับบุคคลที่เคยกระทำผิดและกลับตัวเป็นคนดีได้ โดยสังคมทุกวันนี้ควรจะหันมายอมรับการเปลี่ยนสีจากสีดำ (ความเลว) มาเป็นสีขาว (ความดี) เช่นนี้มากขึ้น เนื่องจากความจริงที่ว่าทุกวันนี้สังคมมีสีดำที่เพิ่มมากขึ้นและสีขาวถูกกลดทอนสัดส่วนลงไป ดังนั้นการยอมรับการเปลี่ยนสีคือหนทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มสีขาวให้มากขึ้น เนื่องจากความดีหรือความเลวมีโอกาสที่จะสับเปลี่ยนที่กันได้อย่างเท่า ๆ กัน จะเห็นได้ว่าการปิดประเด็นโดยการให้สถานภาพกับความดีและความเลวของบุคคลว่าเป็นคุณลักษณะที่ไม่คงที่สามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ในตัวบุคคลนั้น เป็นการชี้ให้ผู้รับสารยอมรับในเรื่องของความเลวที่อาจเกิดขึ้นได้ในตัวบุคคล ซึ่งอาจเกิดขึ้นกับใครก็ได้ และการที่ผู้ถูกนำเสนอเปลี่ยนสถานภาพจากคนเลวมาเป็นคนดีนั้นจึงไม่ใช่เรื่องแปลกแต่อย่างใด และเป็นเรื่องที่ตอกย้ำในการเพิ่มคนดีในสังคมให้มากขึ้น เพราะการเพิ่มจำนวนของคนดีในลักษณะนี้นั้นหมายถึงการลดจำนวนของคนเลวลงนั่นเอง เป็นกลยุทธ์ที่พยายามชี้ให้เห็นถึงสถานการณ์ของสังคมและการยอมรับความเป็นจริงในสังคมรวมทั้งการหาทางออกที่เหมาะสมอีกด้วย ซึ่งหมายถึงการที่ผู้คนในสังคมต้องยอมรับวีรบุรุษในแบบผู้ร้ายกลับใจนั่นเอง เป็นกลยุทธ์ที่ต่อเนื่องมาจากเรื่องสังคมควรยอมรับและให้โอกาสผู้กระทำผิดในการอธิบายว่าทำไมจึงควรให้โอกาส และเป็นกลยุทธ์ที่ปรากฏในการนำเสนอบุคคลที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนในระดับรุนแรงที่กลับใจได้

“จากวัยวันที่ผันผ่านมา มันอาจมีโชคสรุปลทั้งหมดของชีวิตแต่ภาพลักษณ์ของคนดีและคนเลวมันยอมเป็นไปได้อันนั้น ขอเพียงได้ชื่อว่าเป็น “คน” ไม่ว่าจะอยู่ในคราบของชนชั้นใดก็ตามแต่ คนทุกคนต่างมีสิทธิ์ที่จะดีและเลว ได้อย่างเท่าเทียมกัน เพียงแต่ว่าใครคนใดจะ

เลือกเดินเส้นทางสายไหนเท่านั้น...แต่ในวันนี้สำหรับเขา....สุริยัน คักดีไธสง...ได้เลือกแล้ว เขาเลือกที่จะเดินเข้าสู่เส้นทางสายอักษร แทนที่จะเดินย้อนรอยกลับไปสู่เส้นทางสายมาเฟีย...” (คอธมันน์ WHY THIS BOOK, เดือนส.ค. 2537)

(ข) บทวิเคราะห์วิธีการปิดประเด็นในการนำเสนอ

กลยุทธ์ที่ปรากฏในการปิดประเด็นนำเสนอผู้ที่เคยมีความประพฤติเบี่ยงเบน นั้น มีความแตกต่างกันตามระดับความรุนแรงของพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือกล่าวได้ว่าระดับความรุนแรงของความประพฤติเบี่ยงเบนเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์ในการนำเสนอ ซึ่งในสองกรณีศึกษาที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนในระดับที่ต่างกันนั้นมีผลทำให้กลยุทธ์ที่ใช้ในการปิดประเด็นแตกต่างกันด้วย โดยจะเห็นได้ว่ากลยุทธ์ที่ปรากฏในกรณีศึกษาหนึ่งจะไม่พบในอีกกรณีศึกษาหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตถึงกลยุทธ์ร่วมและกลยุทธ์ที่แตกต่างที่ปรากฏในสองกรณีศึกษาดังนี้

จุดต่างของกลยุทธ์ในการปิดประเด็นของกรณีศึกษาทั้งสอง คือกลยุทธ์การให้สถานภาพกับตัวบุคคลว่าเป็นตัวอย่างสำหรับบุคคลอื่นในการต่อสู้ชีวิตและแก้ไขตัวเองได้ และเป็นผู้ที่ต่อสู้ชีวิตและอุปสรรคในชีวิตที่ผ่านมาจนประสบความสำเร็จ จะเป็นการสรุปที่ปรากฏในการนำเสนอผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนในระดับเบาเช่นกรณีของหนู เชิญยิ้มเท่านั้น การปิดประเด็นในลักษณะเช่นนี้จะไม่ปรากฏในการนำเสนอผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนในระดับรุนแรงเช่นกรณีของสุริยัน คักดีไธสง ในขณะที่การปิดประเด็นโดยการให้สถานภาพกับตัวบุคคลว่าความดี/ความเลวไม่ใช่สภาพคงที่ในตัวบุคคลจะพบในการนำเสนอประเด็นของสุริยัน คักดีไธสง เท่านั้น จะไม่พบในการปิดประเด็นนำเสนอของหนู เชิญยิ้มเลย

จุดร่วมของกลยุทธ์ในการปิดประเด็นที่ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้กลยุทธ์เดียวกันในการปิดประเด็นนำเสนอผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนที่มีระดับต่างกัน คือการให้สถานภาพกับตัวบุคคลว่าเป็นบุคคลที่ควรให้การยอมรับและให้โอกาสในการกลับใจ ซึ่งจะพบกลยุทธ์นี้ในการปิดประเด็นทั้งสองกรณี แสดงให้เห็นว่าการยอมรับและให้โอกาสกับผู้ที่กลับใจนั้นเป็นสิ่งที่สังคมควรกระทำต่อผู้ที่กลับใจทั้งสองกรณี ไม่ว่าจะเคยประพฤติเบี่ยงเบนในระดับเบาหรือระดับรุนแรงก็ตาม และน่าจะเป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งที่ผู้ส่งสารคาดหวังให้ผู้รับสารตอบสนองในการนำเสนอประเด็นของผู้ร้ายกลับใจด้วย

จากการวิเคราะห์วิธีการปิดประเด็นในการนำเสนอพบว่า กลยุทธ์ต่างๆที่ถูกนำมาใช้ในการปิดประเด็นในการนำเสนอผู้ร้ายกลับใจนั้น เพื่อที่จะเป็นการสรุปเพื่อแสดงจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารได้อย่างชัดเจนโดยการให้สถานภาพกับประเด็นที่นำเสนอและตัวบุคคล ซึ่งกลยุทธ์ในการปิดประเด็นนั้นสอดคล้องกับกลยุทธ์ในการเปิดประเด็น คือในเรื่องของการพยายามทำความเข้าใจกับสังคมในการยอมรับผู้ร้ายกลับใจ และสร้างความเข้าใจให้กับผู้รับสารว่าเป็นประเด็นที่มีประโยชน์ ในการปิดประเด็นด้วยกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับการเปิดประเด็นนั้นเท่ากับเป็นการตอกย้ำผู้รับสารอีกครั้งนั่นเอง นอกจากนี้กลยุทธ์ในการปิดประเด็นซึ่งขัดแย้งกับการเปิดประเด็นนั้นมีเพียงเรื่องการให้สถานภาพของผู้ที่กลับใจที่ชัดเจนขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะกรณีของสุรียัน ศักดิ์โธสง ซึ่งเป็นผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนในระดับรุนแรง ผู้ส่งสารจะเปิดประเด็นด้วยความประพฤติเบี่ยงเบนในอดีต ในขณะที่ปิดประเด็นด้วยพฤติกรรมการกลับใจโดยไม่เน้นในเรื่องของความประพฤติเบี่ยงเบนอีก และผู้วิจัยเห็นว่าผู้ส่งสารไม่มีจุดมุ่งหมายที่แท้จริงในการติดตามให้ผู้ถูกนำเสนอเป็นผู้ร้ายเพียงแต่การเปิดประเด็นด้วยคุณลักษณะนี้เป็นเพียงจุดขายของรายการเท่านั้น ซึ่งเป็นความขัดแย้งเล็กๆ ที่ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตขึ้นเท่านั้น

1.3 บรรยายภาคในการนำเสนอ

(ก) รูปแบบของการสร้างบรรยายภาค

1.3.1 บรรยายภาคในการนำเสนอหนู เชิญยิ้ม

(1) บรรยายภาคในการนำเสนอไม่เคร่งเครียดมากนัก

บรรยายภาคในการนำเสนอที่พบในรายการโทรทัศน์ที่นำเสนอประเด็นของหนูเชิญยิ้ม (รายการละครแห่งชีวิตและรายการสี่มุมสแควร์) ซึ่งได้นำเสนอเรื่องราวในลักษณะค่อนข้างเบา ไม่เคร่งเครียดนัก มีบรรยากาศสนุกสนาน เสียงหัวเราะปรากฏอยู่ในรายการทั้งสองด้วยในเรื่องของการที่หนูเคยมีความประพฤติเบี่ยงเบนเป็นสิ่งที่รายการแสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งเลวร้ายที่ผ่านเข้ามาแล้วผ่านไปในชีวิตเท่านั้น ซึ่งในชีวิตของคนเรามีขึ้นมีลงเป็นเรื่องธรรมดา รายการดำเนินไปเพื่อให้เห็นถึงความเป็นมาในชีวิตซึ่งมีการประสบความสำเร็จและความสำเร็จในชีวิตมีบางช่วงที่ได้กล่าวถึงความประพฤติเบี่ยงเบนนั้นโดยการให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ให้อุทาหรณ์กับผู้ชมพบในรายการละครแห่งชีวิต ซึ่งมี 2 ช่วง คือเมื่อผู้ถูกสัมภาษณ์เล่าถึงการติดยาเสพติดและติดการพนัน ในขณะที่รายการสี่มุมสแควร์ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกสัมภาษณ์ให้อุทาหรณ์กับผู้รับสารในเรื่องของความประพฤติเบี่ยงเบนเลย

(2) กรณีที่ถูกนำเสนอไม่ได้รับการดำเนินในพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนมากนัก

เนื่องมาจากความประพฤติเบี่ยงเบนในอดีตของผู้ถูกสัมภาษณ์นั้นเป็นความประพฤติเบี่ยงเบนในระดับที่ไม่รุนแรง เป็นความผิดขนาดเบา ซึ่งสังคมยอมรับได้มากกว่าความประพฤติเบี่ยงเบนในระดับรุนแรง ทั้งสองรายการได้นำเสนอโดยไม่ได้เน้นว่าพฤติกรรมในอดีตเป็นสิ่งที่เลวร้ายและไม่ได้ดำเนินหรือประณามผู้ถูกสัมภาษณ์ และไม่ใช้คำถามรุนแรงกับผู้ถูกสัมภาษณ์อีกด้วย โดยเฉพาะในรายการสี่มุมสแควร์ซึ่งผู้วิจัยพบว่าพิธีกรไม่ได้กล่าวถึงความประพฤติดังกล่าวนั้นเลยว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี หรือไม่ควรเอาเป็นแบบอย่าง หรือไม่ได้ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ให้ข้อคิดจากการกระทำนั้นเลย

นอกเหนือจากอิทธิพลของตัวแปรระดับความรุนแรงของความประพฤติเบี่ยงเบนแล้ว อีกประการหนึ่งคือ เรื่องภาพพจน์ของผู้ถูกสัมภาษณ์จากการเปิดเผยเรื่องราวที่เป็นความประพฤติเบี่ยงเบนต่อสังคม เนื่องจากผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการบันเทิง การกล่าวถึงความประพฤติเบี่ยงเบนมากเกินไปหรือเป็นความผิดนั้นอาจกระทบกระเทือนถึงภาพพจน์ของผู้ถูกสัมภาษณ์ได้ ดังนั้นการกล่าวถึงความประพฤติเบี่ยงเบนนั้นจึงทำได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น การกล่าวถึงสิ่งที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้กระทำว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี ไม่สมควรกระทำนั้น เท่ากับเป็นการประณามหรือดำเนินผู้ถูกสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นจุดหนึ่งที่รายการทอล์กโชว์น่าจะให้ความระมัดระวังในการนำเสนอบุคคลหนึ่ง ๆ อยู่ไม่น้อยทีเดียว และเนื่องจากผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในสังคมการนำเสนอจึงไม่เน้นในเรื่องของความประพฤติเบี่ยงเบนเท่าใดนัก หรือเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ได้กล่าวมาแล้วว่าผู้ส่งสารไม่ได้ต้องการเน้นประเด็นนี้ แต่เนื่องจากเรื่องราวดังกล่าว เกี่ยวข้องกันอยู่กับประเด็นอื่น ๆ จึงมีการพูดถึงในระดับหนึ่งเท่านั้น

(3) กรณีที่ผู้ถูกนำเสนอถูกดำเนินโดยการใช้คำพูดของตัวเอง

อย่างไรก็ดีผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตในการนำเสนอเรื่องราวของ หนู เชิญยิ้มในคอลัมน์ดาราวาเหเรศ ซึ่งมีบรรยากาศในการนำเสนอที่แตกต่างจากรายการโทรทัศน์ทั้งสอง เป็นการกล่าวถึงผู้ถูกนำเสนอโดยใช้ภาษาพูดที่ค่อนข้างรุนแรงในความรู้สึกและเป็นภาษาที่เจือด้วยอารมณ์ เป็นการตอกย้ำว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดีโดยใช้ภาษาที่เจืออารมณ์ ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านรู้สึกว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นสิ่งที่เลวร้ายอย่างมาก แต่ในการนำเสนอที่ผู้เขียนได้ใช้คำพูดของหนู เชิญยิ้มทั้งหมดซึ่งเท่ากับว่าการใช้ภาษาหรือสำนวนนั้นเป็นของผู้ถูกนำเสนอทั้งสิ้น ซึ่งการใช้สำนวนของผู้ถูกนำเสนอในการนำเสนอที่นั้นทำให้น้ำหนักความน่าสนใจของเนื้อเรื่องมีมากขึ้น เพราะเหมือนกับว่าผู้อ่านกำลังได้ฟังในสิ่งที่หนู เชิญยิ้มบอกเล่าโดยตรง การนำเสนอด้วยภาษาที่เจืออารมณ์และ

รุนแรงเช่นนี้เท่ากับเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ที่ยังไม่มีพฤติกรรมเช่นนี้ได้กระทำการที่ไม่ดี และตำหนิติเตียนผู้ที่มีพฤติกรรมเช่นนี้ด้วย

การเน้นในเรื่องของความประพฤติเบี่ยงเบนโดยใช้คำพูดของผู้ถูกสัมภาษณ์ เป็นความเหมาะสมในแง่ของการให้ข้อคิด หรือการหลีกเลี่ยงการประนามโดยผู้เขียนเอง ซึ่งเป็นการเพิ่มน้ำหนักให้กับเรื่องราวกลายเป็นเรื่อง “หนัก” ไปโดยปริยาย ซึ่งความประพฤติเบี่ยงเบนในระดับเบานี้จะพบว่าในรายการอื่นๆ ที่ได้นำเสนอไปจะมีลักษณะการนำเสนอที่ต่างจากที่พบในคอลัมน์นี้

1.3.2 บรรยากาศในการนำเสนอสุริยัน คักดีไฮสง

(1) บรรยากาศในการนำเสนอที่เคร่งเครียด

การนำเสนอประเด็นของสุริยัน คักดีไฮสงในรายการโทรทัศน์ (รายการสี่มุมสแควร์และรายการเปิดอก) เป็นการนำเสนอที่มีบรรยากาศเคร่งเครียด เป็นการนำเสนอที่ค่อนข้างหนัก ทั้งพิธีกรและผู้ถูกสัมภาษณ์ดูจะเคร่งเครียดในการสนทนากัน เนื่องจากประเด็นของสุริยันเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความระมัดระวังในการนำเสนอ เพราะเป็นเรื่องราวของการกระทำผิดร้ายแรงที่สังคมติตราให้ผู้ที่กระทำผิดเป็นอาชญากร คำถามที่พิธีกรซักถามจะเป็นคำถามที่ค่อนข้างจริงจังและเคร่งเครียด รวมทั้งการกล่าวถึงการกระทำในเชิงตำหนิตัวด้วย ฉะนั้นประเด็นที่ถูกนำเสนอจึงเป็นประเด็นที่ให้แก่คิด อุทสาหรณ์ ให้ผู้รับสารต้องคิดพิจารณามากกว่าที่จะนำเสนอให้เป็นเรื่องบันเทิงหรือเบาสมองได้ ดังนั้นการนำเสนอประเด็นของสุริยันในรายการโทรทัศน์ทั้งสองนี้จึงมีบรรยากาศในการนำเสนอที่แทบจะปราศจากรอยยิ้ม และเสียงหัวเราะเลยทีเดียว

ส่วนบรรยากาศในการนำเสนอประเด็นของสุริยันผ่านตัวหนังสือในนิตยสารต่างๆ ที่ทำการวิเคราะห์นั้น พบว่าการนำเสนอผ่านสื่อสิ่งพิมพ์นั้นจะมีความแตกต่างจากสื่อโทรทัศน์ทั้งวิธีการสร้างบรรยากาศและรายละเอียดในการนำเสนอ การนำเสนอถึงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนอย่างค่อนข้างละเอียดและการให้บทเรียนแก่ผู้ที่ผิดพลาดในชีวิต ทำให้น้ำหนักของเรื่องมีความเป็นสาระอย่างมาก ซึ่งสามารถจะเพิ่มความเคร่งเครียดให้กับผู้อ่านได้ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้พบว่าการใช้ภาษาที่สละสลวยและมุมมองที่ดีต่อเรื่องราวของการเป็นนักเขียนของสุริยันในคอลัมน์ WHY THIS BOOK นั้น ทำให้สิ่งที่ผู้ส่งสารได้ถ่ายทอดออกมาชี้ให้เห็นถึงในแง่มุมมองที่ดีและสร้างความรู้สึกอันอ่อนโยนให้กับผู้รับสารได้มากที่สุดทีเดียว ซึ่งในบางกรณีการนำเสนอด้วยการใช้ภาษาที่ดูดีและเจือด้วยอารมณ์ต่อประเด็นของผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบน สามารถสร้างอารมณ์ที่หยวนกระด้างให้กับผู้อ่านได้ แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าวิธีการใช้ภาษาของผู้เขียนจะทำให้

ประเด็นนี้ค่อนข้างความรุนแรงไปได้บ้าง แต่ก็ยังคงถูกจัดอยู่ในการนำเสนอที่มีบรรยากาศอัน
เคร่งเครียดอยู่ดี

(2) การดำเนินและประนามพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างมาก

ในการสัมภาษณ์และการตั้งคำถามของพิธีกรในรายการโทรทัศน์นั้น บางคำถามเป็นคำถามที่ถามตรงๆ และเป็นไปในเชิงดำเนิน การพูดถึงการกระทำเป็นการกล่าวโทษและชี้ให้เห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่ดี เป็นส่วนที่ผู้ส่งสารให้ความสำคัญมาก เพราะมีการกล่าวเตือนและให้ข้อคิดกับผู้รับสารอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในรายการเปิดออกซึ่งผู้วิจัยพบทั้งก่อนเข้าสู่รายการทุกครั้ง ระหว่างดำเนินรายการและก่อนจบรายการทุกครั้ง แสดงให้เห็นว่าผู้ส่งสารใส่ใจในจุดนี้เป็นอย่างมากจึงทำให้ได้ยินประโยคและเห็นข้อความที่ให้ข้อคิดและชี้แจงเจตนาของรายการในเชิงดำเนินพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนของผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นอย่างมากอยู่ตลอดเวลา

การดำเนินและประนามพฤติกรรมเบี่ยงเบนของสุริยัน ศักดิ์ไธสงในสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่ได้ทำการวิเคราะห์นั้น พบว่าการใช้ภาษาในการให้สถานภาพหรือการใช้คำเรียกแทนสุริยันเป็นการกล่าวถึงในเชิงดำเนินและประนามได้ประการหนึ่ง เนื้อหาที่ปรากฏในการนำเสนอนั้นค่อนข้างจะให้ความรู้สึกที่เคร่งเครียดและจริงจัง เพื่อที่จะชี้ให้เห็นถึงข้อคิดที่ปรากฏอยู่ในการนำเสนอนั้น อย่างไรก็ตามผู้วิจัยยังพบว่าแม้ว่าวิธีการนำเสนอประเด็นของสุริยันผ่านสื่อสิ่งพิมพ์นี้ จะมีการดำเนินหรือประนามพฤติกรรมเบี่ยงเบนอยู่ด้วย แต่จากการใช้ภาษาและการนำเสนอในส่วนของผู้เขียนคอลัมน์นั้นทำให้เนื้อหาที่ปรากฏไม่ได้ทำให้รู้สึกว่าคุณถูกสัมภาษณ์ถูกดำเนินมากมายเท่าใดนัก กลับทำให้รู้สึกว่าคุณถูกสัมภาษณ์เป็นผู้ที่น่าเห็นใจ และไม่ควรถูกดำเนินมากไปกว่านี้แล้ว เนื่องจากพฤติกรรมและความพยายามในการกลับใจของผู้ถูกสัมภาษณ์ที่เป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอด้วยเช่นกัน

(ข) การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสร้างบรรยากาศในการนำเสนอ

บรรยากาศในการนำเสนอของทั้งสองกรณีศึกษานั้น ผู้วิจัยพบว่ามีความแตกต่างกันตามลักษณะเฉพาะที่ปรากฏในแต่ละกรณีศึกษา คือ ตัวแปรที่ทำให้บรรยากาศในการนำเสนอมีความแตกต่างกันนั่นเอง โดยที่ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อบรรยากาศในการนำเสนอ ซึ่งมีดังนี้

1. ระดับความรุนแรงของความประพฤติเบี่ยงเบน
2. ความมีชื่อเสียง และสถานภาพปัจจุบันของผู้ถูกนำเสนอ
3. ทศนคติของผู้ส่งสาร

1. ระดับความรุนแรงของความประพฤติเบี่ยงเบน

ในการนำเสนอผู้ร้ายกลับใจในกรณีของหนู เชิญยิ้ม นั้น แสดงให้เห็นว่าความประพฤติเบี่ยงเบนของผู้ถูกสัมภาษณ์ คือ พฤติกรรมการติดยาเสพติด และการพนันเป็นสิ่งที่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองหรือคนใกล้ชิดซึ่งเป็นไปในวงแคบเท่านั้น สร้างความรู้สึกว่าสิ่งเหล่านี้ไม่ได้เป็นอาชญากรรมหรือเป็นความประพฤติเบี่ยงเบนเท่าใดนัก โดยที่เรื่องของยาเสพติดและการพนันนั้นจัดเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายและเป็นอาชญากรรมประเภทหนึ่งเช่นกัน แต่ผลกระทบต่อความรู้สึกของบุคคลทั่วไปนั้นคือการกระทำต่อตนเอง ไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้กับสังคมเท่าใดนัก เป็นความประพฤติเบี่ยงเบนในระดับเบา (เป็นความผิดที่กระทำต่อตนเอง) ดังนั้นบรรยากาศในการนำเสนอจึงไม่เคร่งเครียดนัก

ในขณะที่บรรยากาศในการนำเสนอประเด็นของสุริยัน คักดีไธสงในรายการต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงความเคร่งเครียด ซึ่งเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการนำเสนอประเด็นของผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนระดับรุนแรง เป็นกลยุทธ์เพื่อทำให้ผู้รับสารยอมรับในประเด็นที่มีความล่อแหลมนี้ได้ ซึ่งต้องใช้ความระมัดระวังและความละเอียดอ่อนในการนำเสนออย่างมาก ดังนั้นผู้ส่งสารจึงต้องเลือกมิติในการนำเสนอให้ดูเป็นเรื่องที่ค่อนข้างเคร่งเครียด เพราะเป็นเรื่องของการก่ออาชญากรรมขนาดรุนแรง คือฆ่าคนด้วย ดังนั้นการนำเสนอประเด็นของผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนระดับรุนแรงนั้นค่อนข้างจะมีข้อจำกัดในการนำเสนอในเรื่องของความเข้าใจผิดที่อาจเกิดกับผู้รับสารได้มากกว่าผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนในระดับเบา จึงพบบรรยากาศอันเคร่งเครียดในการนำเสนอประเด็นของสุริยัน คักดีไธสงมากกว่าในการนำเสนอประเด็นของหนู เชิญยิ้ม

2. ความมีชื่อเสียงและสถานภาพปัจจุบันของผู้ถูกนำเสนอ

บรรยากาศในการนำเสนอหนู เชิญยิ้ม และสุริยัน คักดีไธสงมีความแตกต่างกันเนื่องจากมีตัวแปรความมีชื่อเสียงและบทบาทในปัจจุบันเข้ามาเกี่ยวข้อง สถานภาพในปัจจุบันของหนู เชิญยิ้มคือ การเป็นตลกที่มีชื่อเสียงนั้นเป็นตัวแปรที่เข้ามาลดความเคร่งเครียดของบรรยากาศลงไปโดยปริยาย ในขณะที่สุริยัน คักดีไธสงยังไม่มีชื่อเสียงมากนักและบทบาทที่เป็นอยู่ในปัจจุบันคือการเป็นนักเขียนของผู้ถูกนำเสนอเอง ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การดำเนินและประณามไม่มีผลกระทบมากมายนักในแง่ของการยอมรับและสถานภาพในสังคมด้วย จึงพบว่า

บรรยากาศในการนำเสนอสุริยัน คักดีโธสงมีความเคร่งเครียดและเต็มไปด้วยการตำหนิใน พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนมากกว่าการนำเสนอหนู เชิญยิ้ม ซึ่งมีการสร้างบรรยากาศที่ตลกขบขันใน ระหว่างการสัมภาษณ์

3. ทักษะของผู้ส่งสาร

ผู้วิจัยพบว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งสองข้อนั้นไม่ได้ทำให้การนำเสนอของ คอลัมน์ดาราทาเหตเป็นไปในลักษณะเดียวกับที่ปรากฏในรายการละครแห่งชีวิตและรายการสี ทุ่มสแควร์เลย ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ทักษะส่วนบุคคลของผู้ส่งสารน่าจะเป็นปัจจัย หนึ่งที่ทำให้คอลัมน์ดาราทาเหตนำเสนอประเด็นของหนู เชิญยิ้มแตกต่างจากที่ปรากฏในสื่อ โทรทัศน์อื่น ๆ ซึ่งผู้ส่งสารเน้นแต่ประเด็นของความประหลาดเบี่ยงเบนเป็นส่วนใหญ่ และลักษณะ ของการลงคำให้สัมภาษณ์ของหนู เชิญยิ้มทั้งหมดก็เพิ่มน้ำหนักของเรื่องราวให้มีความเคร่งเครียด อย่างมากด้วย

เช่นเดียวกับการนำเสนอสุริยัน คักดีโธสง ซึ่งแม้ว่าจะถูกนำเสนอในบรรยากาศ ที่เคร่งเครียดกว่าในสื่อโทรทัศน์ก็ตาม แต่บรรยากาศอันเคร่งเครียดนั้นจะถูกลดระดับลงในการ นำเสนอผ่านตัวหนังสือ ซึ่งถ้าเปรียบเทียบระหว่างการนำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์และนิตยสารนั้นจะ พบว่าการนำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์จะมีความรุนแรงในการกล่าวถึงความประหลาดเบี่ยงเบนมาก กว่า ตรงกันข้ามกับการนำเสนอประเด็นของหนู เชิญยิ้มผ่านสื่อโทรทัศน์ซึ่งจะมีบรรยากาศที่ ผ่อนคลายปรากฏอยู่ด้วยในการพูดคุย ในขณะที่การนำเสนอผ่านคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์กลับมี บรรยากาศที่เคร่งเครียดทั้งแง่มุมในการนำเสนอและการใช้ภาษา ซึ่งความแตกต่างแบบตรงกัน ข้ามที่ปรากฏในการนำเสนอผ่านสื่อประเภทเดียวกันนี้ทำให้ข้อสรุปเรื่องความแตกต่างในการนำ เสนอประเด็นของผู้ที่มีความประหลาดเบี่ยงเบนไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และผู้วิจัยมีความ เห็นเพิ่มเติมว่า “ทักษะของผู้ส่งสาร” จะเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่แอบแฝงอยู่ในการนำเสนอที่ทำให้ เกิดความแตกต่างในการนำเสนอประเด็นของผู้ที่มีความประหลาดเบี่ยงเบนในระดับเดียวกัน ด้วย

การวิเคราะห์กลยุทธ์ที่ใช้ในการนำเสนอภาพลักษณ์ของวีรบุรุษแบบผู้ร้ายกลับใจ

(ก) การวิเคราะห์กลยุทธ์ที่ใช้ในการนำเสนอ

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์กลยุทธ์ต่างๆ และปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องในการนำเสนอภาพลักษณ์ของวีรบุรุษแบบผู้ร้ายกลับใจที่ปรากฏในเนื้อหาของสื่อมวลชน ผลการวิเคราะห์พบว่ากลยุทธ์ที่ถูกนำมาใช้มีดังนี้

1. ใช้การแสดงจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารอย่างชัดเจน
2. การเลือกใช้ลักษณะของสื่อและเลือกกลวิธีในการนำเสนอ (Strategies of Presentation)
3. การใช้กลยุทธ์ด้านเนื้อหาด้วยการแยกตัวบุคคลและความประพฤติเบี่ยงเบนออกจากกัน
4. การเลือกให้สถานภาพคู่และเน้นคุณค่าหนึ่งมากกว่า
5. การเข้ารหัสซ้ำ (Reencoding)

1. ใช้การแสดงจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารอย่างชัดเจน

จากการวิเคราะห์วิธีการและกลยุทธ์ในการนำเสนอภาพลักษณ์ของวีรบุรุษแบบผู้ร้ายกลับใจที่ปรากฏในสื่อมวลชนพบว่าวิธีการและกลยุทธ์ต่างๆ ที่ปรากฏในการนำเสนอ นั้น เป็นการแสดงถึงจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารได้อย่างชัดเจน โดยที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารที่ปรากฏอยู่ในการนำเสนอดังนี้

1.1 เพื่อแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของการนำเสนอที่จะมีต่อผู้รับสาร

กลยุทธ์ในการนำเสนอที่พบจากการเปิดประเด็นนั้น ทั้งในการนำเสนอผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนทั้งในระดับเบาเช่นกรณีของหนู เชิญยิ้ม และในระดับรุนแรงเช่นในกรณีของสุริยัน คักดีโธสงนั้นพบว่ารายการและคอลัมน์ต่างๆ ที่ได้ทำการวิเคราะห์นั้นจะให้สถานภาพกับประเด็นโดยการสรุปว่าเป็นประเด็นที่มีประโยชน์ต่อผู้รับสาร ไม่ว่าจะเป็นตัวอย่างหรือบทเรียนให้กับบุคคลอื่น ซึ่งผู้ส่งสารจะทำการบอกกับผู้รับสารถึงประโยชน์ต่างๆ เหล่านี้ที่ผู้รับสารจะได้รับจากการนำเสนอเรื่องราวของผู้ร้ายกลับใจ

1.2 เพื่อเรียกร้องทำที่ของผู้รับสารที่ควรจะมีต่อผู้กระทำผิดที่กลับใจ

การปิดประเด็นโดยให้สถานภาพกับตัวบุคคลว่าเป็นบุคคลที่ควรให้การยอมรับและให้โอกาสในการกลับใจนั้น เป็นกลยุทธ์ที่ถูกนำมาใช้เพื่อการเรียกร้องทำที่ของผู้รับสารต่อผู้

กระทำผิดที่กลับใจ ซึ่งจุดมุ่งหมายในข้อนี้ปรากฏในการนำเสนอผู้มีความประพฤติเบี่ยงเบนทั้งสองกรณี

1.3 เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจของผู้รับสารต่อผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนคนอื่น ๆ

ผู้ถูกนำเสนอในฐานะของผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนในอดีตนั้นถูกนำเสนอเรื่องราวความเป็นมาของความประพฤติเบี่ยงเบนในอดีตเพื่อสร้างความเข้าใจในสถานการณ์และความเป็นมาของความประพฤติเบี่ยงเบนนั้น ๆ เป็นวิธีการที่ทำให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจในเหตุผลของพฤติกรรมนั้นได้มากขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการมองและความเข้าใจที่มีต่อผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนคนอื่น ๆ ในสังคมด้วย

1.4 เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้กระทำผิดที่กลับใจได้

การนำเสนอผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนในอดีตทั้งสองกรณีนี้ มีเงื่อนไขของการกลับใจเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งจากการนำเสนอทำให้เห็นว่าผู้ส่งสารเน้นให้เห็นถึงพฤติกรรมและความพยายามในการกลับตัวเป็นคนดีของผู้ถูกนำเสนอด้วย ซึ่งวิธีการและกลยุทธ์ที่ใช้ในรายการต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงการให้กำลังใจ, สนับสนุน และชื่นชมในการกลับใจของผู้ถูกนำเสนอด้วย ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีการดังกล่าวเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้กระทำผิดที่กลับใจได้เพื่อให้สังคมเกิดการยอมรับบุคคลเหล่านี้มากขึ้น

2. การเลือกใช้ลักษณะของสื่อและเลือกกลวิธีในรูปแบบการนำเสนอ (Strategies of Presentation)

กลยุทธ์ในการนำเสนอประเด็นของผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนนั้นยังปรากฏอยู่ในเนื้อหาตลอดรายการและคอลัมน์ต่าง ๆ ที่ได้ทำการวิเคราะห์อีกด้วย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ถึงลักษณะเฉพาะของแต่ละสื่อและกลยุทธ์ในรูปแบบการนำเสนอที่ปรากฏในเนื้อหาเหล่านั้น ดังนี้

2.1 การใช้รูปแบบละครและการสัมภาษณ์ในการนำเสนอ (สื่อโทรทัศน์)

การใช้รูปแบบละครในการนำเสนอ นั้นถือว่าการเน้นในประเด็นที่ผู้ส่งสารให้ความสำคัญซึ่งเป็นรูปแบบที่ได้ทั้งข้อมูลและความรู้สึก (emotive language) ซึ่งปรากฏในรายการสัมภาษณ์สองรายการคือ รายการละครแห่งชีวิตที่นำเสนอประเด็นของหนู เชิญยิ้ม และ

รายการเปิดอกที่นำเสนอประเด็นของสุรียัน คักดีโธสง ซึ่งทั้งสองรายการมีส่วนในการนำเสนอ โดยละครที่ให้น้ำหนักในประเด็นของการเป็นผู้มีความประพฤติเบี่ยงเบนมากที่สุด เช่น เนื้อหาที่ ถูกนำเสนอในรูปแบบละครในรายการละครแห่งชีวิตตอนของหนู เชิญยิ้ม เป็นช่วงชีวิตที่ต้องต่อสู้ ในวัยเด็กและติดยาเสพติดจนกระทั่งเลิกมทินเนอร์ได้และตั้งใจฝึกฝนจนได้ออกโรงทุกวัน และ ช่วงที่ติดการพนันจนกระทั่งสำนึกได้ว่าการพนันนั้นให้แต่ผลเสียจึงเปลี่ยนใจที่จะไม่ขายบ้านเพื่อนำมาใช้หนี้การพนัน ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ส่งสารต้องการเน้นในประเด็นของความประพฤติเบี่ยงเบน ที่ไม่ก่อให้เกิดผลดี และเมื่อกลับตัวกลับใจได้แล้วชีวิตก็ประสบความสำเร็จ

และในรายการเปิดอกซึ่งมีการนำเสนอเรื่องราวของสุรียันโดยละครทั้งหมด 3 ตอน คือ ฉากที่หลวงพ่อกซึ่งเป็นพ่อแท้ๆของสุรียัน ต้องฆ่าตัวตาย , ฉากที่รับงานจ้างวานฆ่าที่ทำ ให้สุรียันเข้าไปเป็นผู้ร่วมปลิดชีวิตหญิงตั้งครรภ์ด้วย และฉากที่สุรียันได้รับโทษในคุกคือการขัง เดี่ยว ซึ่งแต่ละฉากที่ถูกนำเสนอในรูปของละครนี้ล้วนแต่เป็นฉากที่แสดงให้เห็นถึงผลจากการ กระทำของสุรียันทั้งสิ้น และเป็นเรื่องราวที่สร้างความสะเทือนใจและเป็นสิ่งที่ฝังใจของสุรียันซึ่ง สามารถเรียกปฏิกริยาจากสุรียันได้มากที่สุด ช่วงชีวิตของสุรียันที่ถูกเลือกมาทำละครนั้นเป็นสิ่งที่ ผู้ส่งสารต้องการเน้นหรือให้ความสำคัญมากที่สุดนั่นเอง เป็นการชี้ให้เห็นถึงผลกระทบจากการ กระทำทั้งสิ้น

จะเห็นได้ว่าการใช้รูปแบบละครจะปรากฏอยู่ในเนื้อหาในเรื่องของความประพฤติ เบี่ยงเบนทั้งสิ้น ซึ่งถูกใส่รหัสแล้วที่มีความจริงจิงน้อยกว่ารูปแบบข่าว สารคดี ดังที่ Hall ได้ กล่าวถึงการที่ผู้ส่งสารกำหนดเงื่อนไขในการรับรู้โดยใช้รูปแบบของรายการเป็นตัวกำหนด ใน ขณะที่น่าเสนอช่วงเวลาในการสำนึกผิด และ การให้ข้อคิดเตือนใจกับผู้รับสารจะใช้รูปแบบของ การสัมภาษณ์ ซึ่งประเด็นดังกล่าวต้องใช้การพูดคุยอย่างจริงจังมากกว่าที่จะนำเสนอในรูปแบบ อื่นๆ

2.2 การทำให้เห็นภาพโดยไม่ชัดเจน (เฉพาะสื่อโทรทัศน์)

การนำเสนอทางรายการโทรทัศน์จะให้ภาพเหตุการณ์ที่ชัดเจนได้ในกรณีที่มี การสร้างเหตุการณ์จำลองหรือละครประกอบเรื่องราวด้วย ซึ่งการสร้างภาพจำลองเหตุการณ์นั้นมี กลยุทธ์ในการนำเสนอและการเข้ารหัสสารเพื่อทำให้ภาพที่ปรากฏสู่สายตาผู้ชมเกิดผลเสียจากการ รับชมน้อยที่สุดสำหรับการนำเสนอภาพที่ล่อแหลมต่อการเข้าใจผิด เช่นในฉากการเสพยาเสพติด หรือการฆ่าคน

- รายการละครแห่งชีวิตนำเสนอภาพโดยละครในฉากที่ตัวละครตมทินเนอร์ และเล่นการพนันโดยการทำให้เป็นภาพที่เห็นไม่ชัดเจนนัก ภาพจะไม่ให้รายละเอียดในการกระทำที่เบี่ยงเบนมากนัก เป็นภาพที่ถ่ายผ่านซี่ลูกกรงทำให้ภาพการกระทำเห็นได้ไม่ชัดเจน และ ยังนำเสนอภาพนั้นในระยะเวลาเพียงเล็กน้อยด้วย

- รายการเปิดอกเป็นอีกรายการหนึ่งที่มีภาพเหตุการณ์จำลองเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอด้วย ซึ่งในการนำเสนอตอนของสุริยัน ตักดีไฮสงนั้นมีฉากที่ทำให้เห็นภาพไม่ชัดเจน คือในฉากที่มีการฆ่า ภาพละครทำให้ผู้ชมมองเห็นเหตุการณ์โดยผ่านระเบียบขังที่เป็นซี่ลูกกรง ทำให้เห็นรายละเอียดในการกระทำเพียงแค่เกิดการยิงบุคคล 2 คนเป็นภาพด้านหลังผู้ตายและในระยะไกลเท่านั้น

2.3 การให้ตัวอักษรบรรยายใต้ภาพ (เฉพาะสื่อโทรทัศน์)

ตัวอักษรบรรยายใต้ภาพเพื่อชี้แจงหรือให้รายละเอียดในการเสนอภาพเพื่อให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องนั้นพบในรายการเปิดอกและรายการละครแห่งชีวิตซึ่งมีละครเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอ ในการนำเสนอภาพจำลองเหตุการณ์ที่เป็นเรื่องของความประพฤติเบี่ยงเบนซึ่งมีความล่อแหลมต่อการเข้าใจผิดนั้นจะมีตัวอักษรบรรยายใต้ภาพปรากฏขึ้นด้วยเสมอ เช่น ในฉากที่มีการตมทินเนอร์ ภาพของการเล่นการพนัน

“ เป็นการแสดงไม่ควรทำเลียนแบบ เพราะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ”

“ ไม่ควรทำเลียนแบบ เพราะการพนันเป็นสิ่งผิดกฎหมาย”

(รายการละครแห่งชีวิต ,26 พ.ย. 2536)

หรือในรายการเปิดอกที่นำเสนอเรื่องราวของสุริยัน ตักดีไฮสง ซึ่งมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในระดับที่รุนแรง ทำให้ตัวอักษรบรรยายใต้ภาพปรากฏขึ้นมาเกือบตลอดทั้งรายการ ทั้งฉากที่เป็นละครและในขณะที่พิธีกรทำการสัมภาษณ์ นอกจากจะเป็นคำเตือนผู้รับสารให้ทราบถึงความเหมาะสมในการรับชม ยังมีตัวอักษรที่ปรากฏขึ้นเพื่อบอกเจตนารมย์ในการนำเสนอของรายการ และตัวอักษรที่ปรากฏขึ้นเพื่อบอกให้ทราบถึงสถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์ด้วย

“ รายการนี้ผู้ปกครองควรให้คำแนะนำแก่เยาวชน”

“ รายการเปิดอกส่งเสริมให้คนในครอบครัวเชื่อว่า “ทำดีต้องได้ดี” ”

“ อดีตมือปืนรับจ้างที่กรรมวิ้งตามทัน”

“ อดีตมือปืนรับจ้างผู้เปิดเผยด้านมืดของชีวิตใจร”

(ราชการเปิดอก ,27-28 มิ.ย. ,4-5 ก.ค. 2538)

2.4 การใช้คำพูดสรุปให้ข้อคิดเตือนใจและการย้ำเตือนผู้รับสาร

การนำเสนอบุคคลที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนนั้น ในเนื้อหาของทุกรายการทุกคอลัมน์ที่นำเสนอเรื่องราวของกรณีศึกษาทั้งสองจะมีการสอดแทรกการให้ข้อคิดเตือนใจผู้รับสารปรากฏอยู่ ไม่ว่าจะเป็นถ้อยคำจากผู้ถูกสัมภาษณ์ หรือจากพิธีกรและคอลัมน์นิสต์ก็ตาม ซึ่งการให้ข้อคิดที่ปรากฏในการนำเสนอจะเป็นข้อคิดที่ได้จากผู้ถูกสัมภาษณ์ ในขณะที่ผู้ส่งสารคือพิธีกรจะเป็นผู้สรุปประเด็นด้วยการให้ข้อคิดเตือนใจเช่นกันดังที่ได้กล่าวถึงไปแล้วในกลยุทธ์ในการนำเสนอจากการปิดประเด็น

“ การพนันอย่าได้คิดเล่น ถ้าเป็นไปได้อ่าเล่นเลยยิ่งดี เพราะมันมีช่วงอยากได้ถ้าติดไปแล้วทำใจได้เลยว่าบ้านจะต้องแตก เพราะว่าโจรปล้นก็ยังเหลือบ้าน ไฟไหม้ก็ยังเหลือที่ซึ่งการเสียนั้นไม่มีอะไรเหลือเลย แม้แต่ชีวิตบางครั้งก็ไม่เหลือ ”

(ราชการละครแห่งชีวิต ,26 พ.ย. 2536)

2.5 การใช้บทสนทนาในลักษณะชี้แจงเพื่อป้องกันและแก้ไขการเข้าใจผิดจากการนำเสนอ

การชี้แจงเพื่อป้องกันและแก้ไขการเข้าใจผิดจากการนำเสนอ นั้น พบว่าปรากฏอยู่ในเนื้อหาของรายการที่นำเสนอประเด็นของสุริยัน คักดีไรสง ซึ่งพิธีกรจะทำหน้าที่ในการชี้แจงเพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายในการนำเสนอของผู้ส่งสาร และเพื่อแสดงเจตนากรณีในการนำเสนอให้ผู้รับสารได้ทราบอย่างชัดเจนจากการที่พิธีกรได้เน้นย้ำถึงจุดมุ่งหมายในการนำเสนอก่อนเข้าสู่การสัมภาษณ์ทุกครั้งดังที่พบในบางรายการ หรือการที่พิธีกรได้ใช้คำถามย้ำถึงจุดประสงค์ที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้มาเปิดเผยเรื่องราวของตนเองก่อนการซักถาม และให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นผู้ยืนยันเจตนากรณีและชี้แจงเหตุผลในการเปิดเผยเรื่องราวของตนเอง

พิธีกร : คุณสุริยันทำไมสมัครใจที่จะเปิดเผยเรื่องราวของตัวเอง

สุริยัน : เพราะผมคิดว่าคงจะเป็นประโยชน์บ้างพอสมควร ที่ผ่านมามีบางครั้งมันก็ไม่มียกโอกาสที่จะเสนอให้ใครรู้ ในรูปแบบของหนังสือที่ผมเขียนๆอยู่ แต่อยากจะทำให้มันได้แพร่ขยายในด้านสื่อโทรทัศน์ที่มองเห็นเป็นรูปธรรม

พิธีกร : นำเสนอเพื่อที่จะให้คนได้ดูว่าเป็นอุทาหรณ์ว่าเงินไซ้ใหม่ครับ

สุริยัน : ครับ อย่าได้เอาเขี่ยอย่าง เพราะมันเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี

(รายการสี่มุมสแควร์ ,10 พ.ค. 2536)

2.6 การใช้ภาษาหรือการเน้นตัวอักษรในการนำเสนอ (สื่อสิ่งพิมพ์)

การใช้ภาษาหรือการเน้นตัวอักษรเป็นวิธีการที่ให้ความสำคัญในประเด็นดังกล่าวของสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งการใช้ตัวอักษรที่แตกต่างจากตัวอักษรปกติหรือการใช้คำซึ่งให้ความรู้สึกสะเทือนใจได้นั้นเป็นการเรียกร้องความสนใจของผู้รับสารให้ต่อประเด็นนั้นๆ เช่น

“ชีวิตผมที่ผ่านมามีแต่ชั่วช้าสารเลวเป็นตราบาปอันน่าขยะแขยง” (คอลัมน์ ดาราพาเหรด, นสพ. ไทยรัฐ, 11 ม.ค. 2537)

“ผมตั้งปณิธานไว้ว่าจะขอเอาดีบนทางชั่วนี้ให้ได้” (คอลัมน์ ล้มแล้วลุก, นิตยสารผู้หญิงวันนี้, พ.ย. 2535)

“เราจะไปปิดทองให้คูก” (คอลัมน์ WHY THIS BOOK, นิตยสาร AFTER WORK, ส.ค. 2537)

จากการวิเคราะห์พบว่าในการเน้นหรือให้น้ำหนักในประโยคหรือคำในคอลัมน์ต่างๆ นั้น จะเป็นคำหรือประโยคที่แสดงถึงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น “อันธพาล”, “คูก” เป็นต้น ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้ส่งสารจะให้ความสำคัญในประเด็นของความประพฤติเบี่ยงเบนมากกว่าในประเด็นอื่นๆ ซึ่งถูกบอกเล่าด้วยตัวอักษรธรรมดา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบการเน้นในประโยคหรือคำที่แสดงถึงพฤติกรรมการกลับใจด้วยเช่นกัน ซึ่งมักจะปรากฏอยู่ในตอนท้ายของการนำเสนอเพื่อแสดงถึงการกลับใจหรือการให้ข้อคิดของผู้ถูกนำเสนอ หรือตั้งคำถามกับผู้รับสารว่าควรจะให้โอกาสในการอยู่ร่วมในสังคมหรือไม่ จะเห็นได้ว่าผู้ส่งสารเน้นในประเด็นของการกลับใจและให้โอกาสเช่นกัน เพราะมักจะเป็นประเด็นสรุปด้วยอักษรอันแตกต่างไป ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการเน้นในประเด็นนี้ก็มิ้นยยะสำคัญด้วยเช่นกัน

3. การใช้กลยุทธ์ด้านเนื้อหาด้วยการแยกตัวบุคคลและความประพฤติเบี่ยงเบนออกจากกัน

จากการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้นำเสนอประเด็นของหนู เชิญยิ้มและสุรียัน คักดี ไธสงนั้น จะพบว่ามีกรแยกความประพฤติและตัวบุคคลออกจากกันในกรณีของหนู เชิญยิ้ม โดยความประพฤติเบี่ยงเบนในอดีตยังคงเป็นภาคของ “ผู้ร้าย” ซึ่งจะนำเสนอประเด็นนี้ในลักษณะที่ต้องการให้ผู้รับสารเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี, ไม่ควรทำตามหรือ “ไม่ควรเอาเป็นแบบอย่าง” ในขณะที่ตัวบุคคลจะถูกนำเสนอในภาคของ “ผู้ที่กลับใจ” เป็นภาคที่ดีไม่มีภาพของผู้ร้ายอีกต่อไป และ

ภาคนี้เองที่ได้รับการชื่นชมและยกให้เป็นบุคคลที่ “เป็นแบบอย่าง” สำหรับบุคคลอื่น ๆ หรือในการนำเสนอกรณีของสุริยัน ศักดิ์ไธสงก็เช่นเดียวกัน แม้ว่าการแยกภาคในอดีตกับปัจจุบันจะเป็นไปอย่างไม่ชัดเจนนัก ยังคงมีภาพของผู้ร้ายติดอยู่ในการนำเสนอ เนื่องด้วยความประพฤติเบี่ยงเบนระดับรุนแรงนี้สังคมยอมรับได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามในเนื้อหาที่ได้ทำการวิเคราะห์ก็ยังคงปรากฏถึงการแยกตัวบุคคลออกมาจากความประพฤติในอดีตเพื่อให้สังคมให้โอกาสในการกลับตัวเป็นคนดีและกระตุ้นให้สังคมยอมรับในการกลับใจของบุคคลดังกล่าวด้วย แม้ว่าเนื้อหาที่ปรากฏในการนำเสนอจะไม่แสดงความชื่นชมหรือยกย่องในการกลับใจให้เห็นเลยก็ตาม แต่สุริยัน ศักดิ์ไธสงยังคงได้สถานภาพของ “ตัวอย่าง” ที่ไม่ควรทำตามในเรื่องของความประพฤติเบี่ยงเบน และ “ตัวอย่าง” ที่ควรทำตามในเรื่องของการกลับใจ

การนำเสนอตัวอย่างในแบบของ “ผู้ร้ายกลับใจ” ที่ปรากฏในสื่อมวลชนที่ได้ทำการวิเคราะห์นั้น จะเห็นได้ว่าเนื้อหาในประเด็นของความประพฤติเบี่ยงเบนในอดีตจะถูกนำเสนอมากที่สุด แทบจะเป็นประเด็นหลักในการหยิบยกมานำเสนอเลยก็ว่าได้ แต่ผู้ส่งสารก็ไม่ละเลยที่จะนำเสนอในประเด็นของการยอมรับและให้โอกาสกับบุคคลเหล่านี้ด้วย ดังนั้น “ตัวอย่างหรือแบบอย่าง” ที่ได้จากการนำเสนอผู้ร้ายกลับใจจะแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบคือ แบบอย่างที่ไม่ควรทำตาม - ในภาคของผู้ร้าย (ในอดีต) และแบบอย่างที่ควรทำตาม - ในภาคของผู้ที่กลับใจ (ในปัจจุบัน)

4. การเลือกให้สถานภาพคู่และเน้นคุณค่าหนึ่งมากกว่า

เป็นวิธีการหนึ่งในการนำเสนอบุคคลผู้มีความประพฤติเบี่ยงเบนที่กลับใจได้ ซึ่งในการนำเสนอโดยส่วนใหญ่จะมีลักษณะทั้งสองอย่างนี้ปรากฏอยู่ด้วยกัน ในกรณีของสุริยัน ศักดิ์ไธสงจะมีการให้สถานภาพในอดีตเป็นตัวนำ คือ “โจรกลับใจ” หรือ “อาชญากรกลับใจ” ซึ่งเป็นการให้สถานภาพคู่ที่ปรากฏในการนำเสนอ และความน่าสนใจของการกลับใจก็มีอิทธิพลต่อการเน้นในสถานภาพดังกล่าวเช่นเดียวกันกับความน่าสนใจของความประพฤติเบี่ยงเบนในอดีต ผู้วิจัยพบว่าแท้จริงแล้วการให้สถานภาพคู่เช่นนี้โดยตลอดกลับไม่ได้แสดงถึงการเน้นสถานภาพในอดีตเท่าใดนัก แต่กลับเป็นการให้คุณค่ากับการกลับใจมากกว่า พฤติกรรมของนักฆ่า หรือมือปืนรับจ้างเป็นเพียงแค่ออดีตเท่านั้น อย่างไรก็ตามการได้สถานภาพคู่ของผู้ร้ายกลับใจนั้นเป็นสถานภาพที่พบในการนำเสนอผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนระดับรุนแรงเช่นกรณีของสุริยัน ศักดิ์ไธสงเท่านั้น ในขณะที่กรณีของหนู ธิญ์ยิ้มที่เป็นตัวแทนของผู้มีความประพฤติเบี่ยงเบนระดับเบาจะไม่พบการให้สถานภาพเช่นนี้

5. การเข้ารหัสซ้ำ (Re-encoding)

นอกจากการใช้กลยุทธ์ในการป้องกันการเข้าใจผิดจากการนำเสนอแล้ว ยังพบว่ามี การแก้ไขการเข้าใจผิดของผู้รับสาร (ซึ่งเป็นปฏิกิริยาในทางลบจากผู้รับสารที่ผู้ส่งสารได้รับทราบ) อีกด้วย โดยผู้ที่ทำหน้าที่นี้คือนิตยสารในเครือของรายการสี่ทุ่มแสดควร์ที่ได้นจเสมอ ประเด็นของสุริยัน คักดีไธสง ซึ่งเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่เกิดขึ้นภายหลังจากการนำเสนอของรายการสี่ทุ่มแสดควร์ไปแล้วนั่นเอง

“ ท่านที่ชมตั้งแต่ต้นคงจะเห็นว่าในรายการวันนั้น ผมพูดชัดเจนว่ามีได้มี เจตนาขย่งคุณสุริยันให้เป็น “ฮีโร่” ขนาดถามว่า คุณคิดว่าตัวเองควรถูกประหารไหม” นั้นไม่ได้เป็นคำถามที่สร้างขึ้นเพื่อ “ฮีโร่” คนไหนเลยในโลกนี้” (คอแล่มนบ.บ.ท. ,นิตยสารวาไรตี้ ,เดือนมิ.ย. 2536)

จะเห็นได้ว่าเมื่อระดับความรุนแรงของพฤติกรรมเบี่ยงเบนเพิ่มขึ้น กลยุทธ์ต่าง ๆ ในการนำเสนอก็เพิ่มขึ้นตามด้วย เช่นการชี้แจงเพื่อป้องกันและแก้ไขการเข้าใจผิดของผู้รับสารจากการนำเสนอ หรือการย้ำเตือนผู้รับสารถึงจุดมุ่งหมายในการนำเสนอซึ่งพบในนิตยสารในเครือของรายการที่นำเสนอที่ต้องออกมากล่าวถึงกันอีกครั้ง ซึ่งเป็นกลยุทธ์ในการเข้ารหัสซ้ำ (Re-encoding) ของผู้ส่งสารนั่นเอง

(ข) การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการนำเสนอภาพลักษณ์ของวีรบุรุษแบบผู้ร้ายกลับใจ

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาภาพลักษณ์ของวีรบุรุษแบบผู้ร้ายกลับใจที่ปรากฏในสื่อมวลชนนั้น ผู้วิจัยพบว่ามีปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องในการนำเสนอภาพลักษณ์ดังกล่าว ดังนี้

1. ความน่าสนใจของความประพตติเบี่ยงเบน
2. สถานภาพในปัจจุบันของผู้ถูกนำเสนอ
3. หลักการนำเสนอของรายการ/คอแล่มน
4. จุดมุ่งหมายในการนำเสนอของผู้ส่งสาร

1. ความน่าสนใจของความประพตติเบี่ยงเบน

ความน่าสนใจของความประพตติเบี่ยงเบนเป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอประเด็นของผู้ร้ายกลับใจ การนำเสนอเนื้อหาที่มีความเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานของสังคมที่

ปรากฏในสื่อมวลชนนั้นจะดึงดูดความสนใจของผู้รับสารได้เป็นอย่างดี และยังเนื้อหานั้นมีความเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานของสังคมมากเท่าใดเนื้อหานั้นจะได้รับความสนใจจากคนในสังคมมากเท่านั้น และความประพุดิเบี่ยงเบนระดับรุนแรงจะมีความน่าสนใจมากกว่าความประพุดิเบี่ยงเบนระดับเบา (Pamela J. Shoemaker และคณะ , 1984) ดังนั้นในกรณีของสุริยัน ศักดิ์โรสงซึ่งเป็นตัวแทนของผู้ที่มีความประพุดิเบี่ยงเบนในระดับรุนแรงนั้นจะได้รับความสนใจในประเด็นของความประพุดิเบี่ยงเบนมากกว่าประเด็นอื่น ๆ แม้ว่าสัดส่วนเนื้อหาที่ปรากฏในคอลัมน์ WHY THIS BOOK จะให้ความสนใจกับประเด็นสถานการณ์ในปัจจุบันของสุริยัน ศักดิ์โรสงก็ตาม แต่เนื้อหาที่ปรากฏในการนำเสนอยังคงเกี่ยวพันกับความประพุดิเบี่ยงเบนในอดีต และการกล่าวถึงสถานการณ์ในปัจจุบันของสุริยัน ศักดิ์โรสงคือการเป็นนักเขียนที่ถ่ายทอดเรื่องราวในอดีตของตนนั้น ไม่อาจจะละเลยการกล่าวถึงความประพุดิเบี่ยงเบนได้เลย แสดงให้เห็นว่าแม้ว่าสัดส่วนเนื้อหาในการนำเสนอเรื่องราวของสุริยัน ศักดิ์โรสงในคอลัมน์นี้จะเน้นสถานการณ์ปัจจุบันก็ตาม แต่ความน่าสนใจของเนื้อหากลับอยู่ที่ความประพุดิเบี่ยงเบนในอดีตซึ่งเป็นความประพุดิเบี่ยงเบนระดับรุนแรงที่ถูกดึงเข้ามาใช้ในการประกอบอาชีพในปัจจุบัน ดังนั้นการนำเสนอประเด็นของสุริยัน ศักดิ์โรสงนั้นจะเห็นได้ว่าความน่าสนใจของเนื้อหาที่นำเสนอจะตกอยู่ที่เรื่องความประพุดิเบี่ยงเบนอย่างชัดเจน

สัดส่วนเนื้อหาในการนำเสนอประเด็นของหนู เชิญยิ้มซึ่งเป็นตัวแทนของผู้ที่มีความประพุดิเบี่ยงเบนในระดับเบาที่ปรากฏในรายการและคอลัมน์ที่ได้ทำการวิเคราะห์นั้น รายการละครแห่งชีวิตและคอลัมน์ดาราทาเทรตได้ให้ความสำคัญในประเด็นของความประพุดิเบี่ยงเบนในอดีตมากที่สุด และแม้ว่ารายการสี่มุมสแควร์ให้ความสำคัญกับสถานการณ์ในปัจจุบันของหนู เชิญยิ้มมากที่สุด แต่จากการวิเคราะห์เนื้อหาที่นำเสนอพบว่าประเด็นที่น่าสนใจมากที่สุดกลับเป็นประเด็นของความประพุดิเบี่ยงเบนในอดีตซึ่งดูเหมือนจะถูกเปิดเผยเป็นครั้งแรกในรายการนี้ แม้ว่าสัดส่วนที่ถูกนำเสนอจะน้อยกว่าสถานการณ์ในปัจจุบันก็ตาม แสดงให้เห็นว่าความน่าสนใจของประเด็นนำเสนอของหนู เชิญยิ้มไม่ใช่เพียงสถานการณ์ปัจจุบันของการเป็นตลกน้องใหม่เท่านั้น แต่เรื่องราวในอดีตซึ่งเป็นความประพุดิเบี่ยงเบนของตลกน้องใหม่คนนี้ทำให้ประเด็นของหนู เชิญยิ้มมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น อาจเรียกได้ว่าสถานการณ์ในปัจจุบันเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งที่น่ามาใช้ในการดึงดูดความสนใจของผู้รับสาร แต่ประเด็นเรื่องราวในอดีตจะทำให้การนำเสนอมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นความน่าสนใจของความประพุดิเบี่ยงเบนของหนู เชิญยิ้มและสุริยัน ศักดิ์โรสงนั้นจะกลายเป็น “จุดขาย” หนึ่งของรายการด้วย แม้ว่าระดับของความประพุดิเบี่ยงเบนจะแตกต่างกัน แต่ในประเด็นที่มีความเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานของสังคมจะสร้างความน่าสนใจให้กับประเด็นนั้นได้ทันที ยิ่งเบี่ยงเบนมากเท่าใดยิ่งมีความน่าสนใจมากเท่านั้น

อีกประการหนึ่งคือซึ่งเป็นธรรมเนียมของสื่อมวลชนคือ สื่อมวลชนจะเสนอเรื่องราวเดียวกันที่อยู่ในความสนใจของประชาชน (current issues) เพราะฉะนั้นถ้ารายการแรกนั้นเนื้อหาบางส่วนไปแล้ว รายการหลังๆ ก็ต้องหาจุดแตกต่างมานำเสนอเพื่อไม่ให้ซ้ำซากกับรายการที่ได้นำเสนอไปแล้ว ซึ่งข้อนี้ก็จะเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่กำหนดสัดส่วนการนำเสนอ

2. สถานภาพในปัจจุบันของผู้ถูกสัมภาษณ์

สถานภาพในปัจจุบันของผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับสัดส่วนเนื้อหาในการนำเสนอ ในกรณีของหนู เชิญยิ้มซึ่งเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดีของคนในสังคมจึงถูกนำเสนอเรื่องราวโดยดึงเอาสถานภาพในปัจจุบันมานำประเด็นที่ต้องการนำเสนอ ในรายการสี่ทุ่มสแควร์ได้นำเสนอโดยที่ประเด็นเนื้อหาชีวิตในปัจจุบันมีสัดส่วนในการนำเสนอมากที่สุด ซึ่งสถานภาพในปัจจุบันของหนู เชิญยิ้มเป็นประเด็นที่มีความน่าสนใจมากกว่าประเด็นของบุคคลธรรมดาในสังคมอยู่แล้ว ดังนั้นการนำเสนอเรื่องราวของ “ดารา” นั้นจึงถูกใช้สถานภาพในปัจจุบันคือความเป็น “ดารา” เป็นจุดขายหลัก และในการนำเสนอเรื่องราวของหนู เชิญยิ้มในรายการและคอลัมน์ที่ได้ทำการวิเคราะห์นั้น พบว่าจะเป็นการนำเสนอโดยให้ภาพในปัจจุบันเป็นตัวนำเข้าสู่ประเด็นที่นำเสนอ แม้ว่าเนื้อหาในรายการละครแห่งชีวิตและคอลัมน์ดาราพาเหรดจะให้ความสำคัญอยู่กับประเด็นของความประพฤติ เบี่ยงเบนในอดีตมากที่สุด แต่ยังคงปรากฏสถานภาพปัจจุบันเป็นตัวนำเข้าสู่ประเด็นเนื้อหาทั้งหมดอยู่ดี แสดงให้เห็นว่าแม้ว่าสถานภาพในปัจจุบันจะไม่ใช่ประเด็นที่มีสัดส่วนเนื้อหามากที่สุดในการนำเสนอเรื่องราวของผู้มีความประพฤติ เบี่ยงเบนที่กลับใจได้ แต่ก็ยังเป็นสถานภาพสำคัญที่มีความน่าสนใจสำหรับการนำเสนอผู้ที่มีชื่อเสียง ดังเช่นกรณีของหนู เชิญยิ้ม ซึ่งสื่อมวลชนที่นำเสนอไม่อาจมองข้ามการหยิบเอาสถานภาพปัจจุบันมาเป็น “จุดขาย” ได้เลย

ในขณะที่การนำเสนอประเด็นความเบี่ยงเบนของผู้ที่มีสถานภาพในปัจจุบันซึ่งเป็นที่รู้จักของสังคมไม่มากนัก มีผลทำให้สถานภาพในปัจจุบันไม่เป็นที่น่าสนใจเท่ากับสถานภาพในอดีตดังเช่นกรณีของสุรียัน คักดีโรสง ดังที่พบในการศึกษาสัดส่วนเนื้อหาในการนำเสนอประเด็นของสุรียัน คักดีโรสงนั้น สถานภาพในปัจจุบันจะเป็นประเด็นที่มีสัดส่วนในการนำเสนอ น้อยกว่าในประเด็นของความประพฤติเบี่ยงเบน แม้ว่าในคอลัมน์ WHY THIS BOOK จะนำเสนอโดยให้สัดส่วนของสถานภาพปัจจุบันมากที่สุดก็ตาม แต่ความน่าสนใจกลับไม่ได้อยู่ที่ความเป็น “นักเขียน” เท่าใดนัก เนื่องจากว่าความเป็น “นักเขียน” นั้นยังไม่น่าสนใจเท่ากับการเป็น “นักเขียนซึ่งเป็นอดีตนักฆ่า” ซึ่งเป็นสถานภาพปัจจุบันที่ไม่อาจสลัดคราบของอดีตออกไปได้นั้นเอง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสถานภาพปัจจุบันที่ไม่มีแรงดึงดูดความสนใจของผู้รับสารได้เพียงพอนั้น จะถูกลดทอนสัดส่วนการนำเสนอลงด้วยประเด็นอื่นๆ ที่มีความน่าสนใจมากกว่า

อย่างไรก็ตามสถานภาพในปัจจุบันของสุริยัน ศักดิ์ไธสงนั้นก็เป็นที่น่าสนใจได้อีกประเด็นหนึ่งที่ทำให้เนื้อหาส่วนนี้มีสัดส่วนในการนำเสนอมากกว่าประเด็นอื่น เนื่องจากสถานภาพในปัจจุบันของสุริยัน ศักดิ์ไธสงนั้นค่อนข้างจะเป็นเรื่องที่มีความแปลกประหลาดสำหรับผู้ที่มีความประพุดิเบียงเบนในอดีตเช่นนี้ คือ อดีตนักฆ่าน้อยคนนักที่จะก้าวเข้ามาเป็นนักเขียนนั่นเอง

3. หลักการนำเสนอของรายการ/คอลัมน์

หลักการนำเสนอของรายการหรือคอลัมน์ที่ได้นำเสนอกรณีศึกษาทั้งสองนั้น เป็นปัจจัยหนึ่งที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสัดส่วนเนื้อหาในการนำเสนอ จากการวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏในการนำเสนอของรายการและคอลัมน์ต่างๆ นั้น พบว่ารายการที่มีหลักการนำเสนอในเรื่องผลของการกระทำอย่างเช่นรายการเปิดดอกที่นำเสนอประเด็นของสุริยัน ศักดิ์ไธสงนั้น จะนำเสนอประเด็นผลกระทบหรือผลของการกระทำเป็นหลัก หรือในรายการละครแห่งชีวิตที่นำเสนอประเด็นของหนู เขียวยิ้มนั้นเป็นรายการที่มีหลักการนำเสนอในเรื่องของการต่อสู้ชีวิตจนประสบความสำเร็จ จึงพบว่ารายการนี้ได้นำเสนอประเด็นของการต่อสู้กับความประพุดิที่ไม่ดีในชีวิตของหนู เขียวยิ้มเป็นหลัก หรือในคอลัมน์ WHY THIS BOOK ซึ่งชื่อคอลัมน์นั้นก็บอกถึงเนื้อหาที่จะปรากฏในคอลัมน์ได้อย่างชัดเจนแล้วว่าจะต้องเป็นการนำเสนอความเป็นมาของหนังสือและนักเขียน ดังนั้นประเด็นของสุริยัน ศักดิ์ไธสงในคอลัมน์นี้จึงเป็นการนำเสนอเรื่องของการเป็นนักเขียนและหนังสือที่เขียนเป็นหลัก ในขณะที่รายการประเภทวาริตถ์อย่างเช่นรายการสี่มุมสควร์นั้น หลักการนำเสนอจะมีความหลากหลาย ทำให้ไม่สามารถทำนายประเด็นในการนำเสนอได้จากลักษณะของรายการได้ ขึ้นอยู่กับความน่าสนใจในเรื่องราวหรือตัวบุคคลว่าอยู่ที่ประเด็นใด ณ ช่วงเวลานั้น ดังที่เราจะเห็นได้ว่ารายการประเภทนี้มักจะนำเสนอบุคคลหนึ่งๆ ได้มากกว่า 1 ครั้ง แต่ในประเด็นที่แตกต่างกันนั่นเอง จึงพบว่าการนำเสนอประเด็นของหนู เขียวยิ้มและ สุริยัน ศักดิ์ไธสง จะมีความแตกต่างกันตามความน่าสนใจในตัวบุคคลและเรื่องราว ดังนั้นหลักการนำเสนอที่หลากหลายเช่นนี้ทำให้สัดส่วนเนื้อหาที่ปรากฏในการเสนอนั้นมีน้ำหนักในประเด็นที่น่าสนใจในเวลานั้นมากที่สุด

ดังนั้นหลักการนำเสนอของรายการและคอลัมน์นั้นจึงเป็นปัจจัยหนึ่งในการกำหนดประเด็นเนื้อหาและสัดส่วนเนื้อหาในการนำเสนอว่าจะให้สัดส่วนในประเด็นใดมากน้อยตามหลักการเสนอนั่นเอง

4. จุดมุ่งหมายในการนำเสนอของผู้ส่งสาร

จุดมุ่งหมายในการนำเสนอของผู้ส่งสารนั้น เป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดประเด็น และสัดส่วนเนื้อหาในการนำเสนอด้วย จากการวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏในรายการและคอลัมน์ต่าง ๆ ที่ได้นำเสนอประเด็นของหนู เชิญยิ้มและสุริยัน คักดีโธสงนั้น จะปรากฏจุดมุ่งหมายในการนำเสนอของผู้ส่งสารสอดแทรกอยู่ให้เห็นอย่างชัดเจนในรูปแบบของการชี้แจงเจตนาและจุดมุ่งหมายในการนำเสนอหรือการให้ข้อคิดต่าง ๆ กับผู้รับสาร และจุดมุ่งหมายในการนำเสนอของผู้ส่งสารที่ปรากฏอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ของการนำเสนอให้ผู้รับสารทราบนั้น จะเป็นตัวบ่งชี้ให้ผู้รับสารทราบว่า ผู้ส่งสารต้องการให้ผู้รับสารได้รับประโยชน์ใดจากการนำเสนอและจะปรากฏประเด็นใดในการนำเสนอบ้าง ซึ่งสัดส่วนของเนื้อหาประเด็นต่าง ๆ ในการนำเสนอจะถูกกำหนดจากจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารนั่นเอง

อย่างไรก็ตามในการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสัดส่วนเนื้อหาในการนำเสนอ นั้น ไม่อาจจะวิเคราะห์แยกขาดจากกันได้อย่างชัดเจน เนื่องจากว่าปัจจัยหนึ่ง ๆ นั้น ไม่อาจเกิดขึ้นได้โดยลำพัง แต่ทว่าจะเกิดขึ้นพร้อม ๆ กับปัจจัยอื่น ๆ ด้วย ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ นั้น ต่างก็มีผลต่อกันและกันด้วยจึงทำให้เกิดสัดส่วนเนื้อหาที่แตกต่างกันไปในการนำเสนอ

2. สัดส่วนของเนื้อหาในการนำเสนอ

สัดส่วนของเนื้อหาในการนำเสนอของแต่ละรายการหรือแต่ละคอลัมน์นั้นเป็นกลยุทธ์หนึ่งของผู้ส่งสารใช้ในการให้ความสำคัญกับประเด็นเนื้อหาที่ต้องการสื่อสารกับผู้รับสาร จะเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าแต่ละรายการหรือคอลัมน์นั้นต้องการให้ความสำคัญในประเด็นใดหรือเรื่องราวใดมากที่สุด และในประเด็นใดที่ไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก นอกจากนั้นสัดส่วนของเนื้อหาสามารถบอกถึงจุดมุ่งหมายในการนำเสนอของรายการหรือคอลัมน์นั้น ๆ ได้อีกด้วย

ปริมาณเนื้อหาหรือเวลาที่ใช้ในการนำเสนอในรายการหรือคอลัมน์ต่าง ๆ นั้น เป็นคุณสมบัติอีกประการหนึ่งที่จะบอกถึงการให้ความสำคัญต่อประเด็นใดของผู้ส่งสาร จากการวิเคราะห์รายการโทรทัศน์ซึ่งมีเวลาที่ใช้ในการนำเสนอในประเด็นต่าง ๆ เป็นตัวบอกถึงการให้ความสำคัญต่อประเด็นนั้น ในขณะที่ยปริมาณเนื้อหาที่นำเสนอจะเป็นตัวบอกถึงการให้ความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ของสื่อสิ่งพิมพ์ พบว่ารายการและคอลัมน์ต่าง ๆ ที่ได้ทำการวิเคราะห์จะเน้นในประเด็นของความประหลาดพิสดารเพียงเบนมากที่สุด โดยเป็นการให้ปริมาณเนื้อหาและเวลาในประเด็นนี้มากที่สุด

อย่างไรก็ตามการให้ความสำคัญในประเด็นเนื้อหาทั้งสองกรณีศึกษาและรายการต่าง ๆ ก็ยังมีความแตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งประเภทของสัดส่วนเนื้อหาในการนำเสนอตามปริมาณเนื้อหาและเวลาที่นำเสนอในรายการและคอลัมน์ต่าง ๆ ที่ได้ทำการวิเคราะห์ไว้ดังนี้

1) เน้นในประเด็นของความประพุดติเบียงเบน

ความประพุดติเบียงเบนของผู้ถูกนำเสนอทั้งสองกรณีเป็นประเด็นที่ถูกเน้นหรือให้ความสำคัญมากที่สุด จากการวิเคราะห์พบว่ารายการเปิดอก, รายการสี่ท่มสแควร์, รายการละครแห่งชีวิต; คอลัมน์ลัมแล้วลูก, คอลัมน์ดาราทาเทรต มีสัดส่วนในการนำเสนอประเด็นนี้มากที่สุด

เปิด	สัมภาษณ์ ปัจจุบัน	สัมภาษณ์ อดีต, สาเหตุ	ละครช่วงประพุดติ เบียง เบน	สัมภาษณ์ ช่วง ประ พ ุด ติ เบียงเบน	ละครช่วงประพุดติ เบียงเบน	สัมภาษณ์ต่อ ถึงการกลับ ใจ	ปิด
------	----------------------	-----------------------------	-------------------------------	---	------------------------------	---------------------------------	-----

เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนที่นำเสนอในประเด็นความประพุดติเบียงเบนจากการวิเคราะห์ปริมาณเนื้อหาและเวลาที่ใช้แล้ว จะพบว่าเป็นประเด็นที่ถูกนำเสนอมากที่สุด แม้ว่าจะมีการนำเสนอในประเด็นอื่นบ้างแต่สัดส่วนในการนำเสนอจะลดน้อยลงไป เนื่องจากการนำเสนอผู้ที่มีความประพุดติเบียงเบนนั้น ประเด็นที่น่าสนใจมากที่สุดจะเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความประพุดติเบียงเบน

2) เน้นในประเด็นของบทบาทในปัจจุบัน

การเน้นในประเด็นของบทบาทในปัจจุบันนั้น พบในเนื้อหาที่ถูกนำเสนอในคอลัมน์ WHY THIS BOOK ซึ่งเรื่องราวของการเข้าสู่การเป็นนักเขียนของสุริยัน และประเด็นของการก้าวเข้าสู่อาชีพนักเขียนเป็นประเด็นที่ผู้เขียนให้ความสำคัญในการนำเสนอมากที่สุด โดยได้ปูพื้นในเรื่องอดีตของการเป็นมือปิ่นรับจ้างของสุริยันเพียงเล็กน้อย แล้วจึงเข้าสู่ประเด็นที่ต้องการนำเสนอคือ เรื่องของการเข้าสู่การเป็นนักเขียน

เปิด	สา เหตุ	อดีต	การเข้าสู่อาชีพนักเขียนภายหลังการกลับใจ	ปิด
------	------------	------	---	-----

เนื้อหาในส่วนที่ไม่ถูกให้ความสำคัญนั้นเท่าใดนักคือ เรื่องราวในอดีตของการเป็นมือปืนรับจ้าง สาเหตุและผลกรรมที่ได้รับจากการกระทำชั่วนั้น ไม่ถูกกล่าวถึงสักเท่าใดนัก โดยผู้เขียนได้กล่าวถึงในส่วนนี้เพียงเล็กน้อย ซึ่งการกล่าวถึงเรื่องราวในอดีตเพียงแค่ว่าความให้ทราบถึงความเป็นมาด้วยเนื้อหาสั้น ๆ นั้น อาจเนื่องมาจากผู้เขียนไม่ได้ตั้งใจที่จะนำเสนอในประเด็นนี้เป็นหลัก แต่ต้องการเน้นในประเด็นของการเป็นนักเขียนซึ่งเป็นสถานภาพในปัจจุบันมากกว่า ซึ่ง concept ของคอลัมน์นี้จะเป็นตัวกำหนดเนื้อหาที่ต้องการเน้นในการนำเสนอด้วย

3) นำเสนอความประพุดติเปียงเบนและบทบาทในปัจจุบันในสัดส่วนเท่ากัน

การให้สัดส่วนทั้งสองประเด็นใกล้เคียงกันนั้นพบในรายการสัปดาห์สัมภาษณ์ในการนำเสนอเรื่องราวของหนู เชิญยิ้ม ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ถึงเรื่องราวความเป็นมาก่อนจะมาเป็นสมาชิกตลกคณะเชิญยิ้ม

เปิด	สัมภาษณ์ ปัจจุบัน	สัมภาษณ์ ช่วงประพุดติ เปียง เบน	สัมภาษณ์ อดีตที่ไม่ เปียง เบน	สัมภาษณ์ ปัจจุบัน	ปี ต
------	----------------------	---------------------------------------	-------------------------------------	----------------------	---------

เนื้อหาสาระในการสัมภาษณ์นั้น จะเห็นได้ว่าเนื้อหาที่ถูกให้ความสำคัญหรือสิ่งที่ถูกเน้นมีสัดส่วนเท่ากันในสองประเด็น คือสถานภาพในปัจจุบันของผู้ถูกสัมภาษณ์ โดยการนำเสนอเรื่องราวในอดีตของผู้ถูกสัมภาษณ์ และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความประพุดติเปียงเบน ผู้ส่งสารไม่ได้เน้นประเด็นเรื่องความประพุดติเปียงเบนเพียงอย่างเดียว แต่แบ่งช่วงหนึ่งเป็นการสัมภาษณ์ถึงอดีตที่ไม่เกี่ยวข้องกับความประพุดติเปียงเบน คือการเข้าสู่อาชีพลิเกของผู้ถูกสัมภาษณ์ และผู้ถูกสัมภาษณ์เองก็ไม่ได้พูดถึงในรายละเอียดในบางเรื่องของการประพุดติเปียงเบนมากนัก ในขณะที่ผู้สัมภาษณ์ก็ไม่ได้สัมภาษณ์เจาะลึกในเรื่องของความประพุดติเปียงเบนนั้นด้วยเช่นกัน ซึ่งผู้ส่งสารคงทำการกำหนดประเด็นเนื้อหาให้เน้นในเรื่องของปัจจุบัน ไม่ได้ต้องการเน้นในประเด็นของความประพุดติเปียงเบนเท่าใดนัก แต่เนื่องจากเรื่องราวดังกล่าวเกี่ยวข้องกันอยู่กับประเด็นอื่น ๆ จึงมีการพูดถึงในระดับหนึ่งเท่านั้น

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่าสัดส่วนในการนำเสนอของทั้งสองกรณีศึกษามีความแตกต่างกันด้วย ในกรณีของหนู เชิญยิ้ม แม้ว่าประเด็นของความประพุดติเปียงเบนจะถูกให้ความสำคัญมากที่สุด แต่ผู้ส่งสารจะนำเสนอประเด็นบทบาทในปัจจุบันด้วย และในบางรายการปรากฏว่าสัดส่วนในการนำเสนอประเด็นทั้งสองใกล้เคียงกัน หรือในกรณีของสุริยัน ศักดิ์โธสงก็

ยังมีบางคอลัมน์ที่ให้ความสำคัญกับบทบาทในปัจจุบันมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยได้เปรียบเทียบสัดส่วนเนื้อหาตามตารางแสดงภาพรวมของเนื้อหาที่รายการต่าง ๆ ได้ทำการนำเสนอไว้ดังนี้

รายการ / คอลัมน์	อดีต				ปัจจุบัน
	สาเหตุค. เบียงเบน	ค. ประพตค. เบียงเบน	ผลที่ได้รับ/ การให้ข้อคิด	อื่น ๆ	ชีวิตภายหลังการกลับใจ / การประสบความสำเร็จ
หนู เชิญยิ้ม					
- ละครแห่งชีวิต	*	*****	*		***
- สี่มุมสแควร์	*	**		**	*****
- คอลัมน์ดาราทาเฮอร์ด	**	*****	*		
สุริยัน ศักดิ์ไธสง					
- เปิดอก	*	****	*****		
- สี่มุมสแควร์	**	*****	**		*
- คอลัมน์ล้มแล้วลุก	**	****	*		***
- ค. WHY THIS BOOK	*	*	*		*****

* แทนปริมาณเนื้อหาและระดับเวลาที่รายการและคอลัมน์ต่าง ๆ ได้นำเสนอในแต่ละประเด็น

จากการวิเคราะห์สัดส่วนของเนื้อหาในการนำเสนอผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนในระดับเบาเช่นกรณีของหนู เชิญยิ้ม นั้น รายการละครแห่งชีวิตและคอลัมน์ดาราทาเฮอร์ดมีการนำเสนอในประเด็นของความประพฤติเบี่ยงเบนในอดีตมากที่สุด โดยที่รายการสี่มุมสแควร์นำเสนอในประเด็นของสถานภาพภายหลังการกลับใจมากที่สุด และสัดส่วนเนื้อหาในการนำเสนอผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนในระดับรุนแรงเช่นกรณีของสุริยัน ศักดิ์ไธสงนั้น รายการเปิดอก, รายการสี่มุมสแควร์ และคอลัมน์ล้มแล้วลุกนำเสนอในประเด็นของความประพฤติเบี่ยงเบนมากที่สุด ส่วนคอลัมน์ WHY THIS BOOK นั้น นำเสนอในประเด็นของสถานภาพภายหลังการกลับใจมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามสถานภาพภายหลังการกลับใจของหนู เชิญยิ้มจะได้รับการกล่าวถึงมากกว่าของสุริยัน ศักดิ์ไธสง

การนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ ในสัดส่วนที่แตกต่างกันของสื่อมวลชน และประเด็นเรื่องความประพฤติเบี่ยงเบนเป็นประเด็นที่รายการส่วนใหญ่ให้สัดส่วนในการนำเสนอมากที่สุดนั้น เนื่องจากว่าประเด็นเรื่องความประพฤติเบี่ยงเบนเป็นประเด็นที่เป็น “จุดขาย” ในการนำเสนอผู้ที่มีชื่อเสียงมากที่สุด ซึ่งจะเห็นได้ว่าเรื่องความประพฤติเบี่ยงเบนเป็นของหนู เชิญยิ้มและสุริยันต์ศักดิ์โฮงต่างก็เป็น “ความเป็นจริง” ด้านที่ยังไม่ถูกเปิดเผย ทำให้ผู้ส่งสารสามารถจะดึงเอาความเป็นจริงดังกล่าวซึ่งเป็นจุดขายมานำเสนอต่อมวลชนนั่นเอง

สัดส่วนของประเด็นอื่น ๆ เช่น ผลได้รับจากการกระทำ และสถานภาพในปัจจุบัน ในบางรายการที่มีสัดส่วนมากกว่าหรือเท่า ๆ กันกับประเด็นเรื่องความประพฤติเบี่ยงเบนนั้น เนื่องจากตัวแปรเรื่องแนวคิดหลักในการนำเสนอ เช่นรายการเปิดอกจะให้สัดส่วนของผลการกระทำเท่า ๆ กับเรื่องความประพฤติเบี่ยงเบน เพราะรายการดังกล่าวมีแนวคิดหลักในเรื่องผลของการกระทำ ดังนั้นจึงให้สัดส่วนกับประเด็นนี้มากขึ้นด้วย หรือในคอลัมน์ WHY THIS BOOK ซึ่งเป็นคอลัมน์ที่นำเสนอความเป็นมาของหนังสือต่าง ๆ ดังนั้นสถานภาพนักเขียนซึ่งเป็นสถานภาพปัจจุบันของสุริยันต์จึงถูกนำเสนอในสัดส่วนที่มากที่สุด

แต่อย่างไรก็ดีการให้ความสำคัญโดยให้สัดส่วนต่าง ๆ ในการนำเสนอไม่ได้ปรากฏอยู่เพียงในสัดส่วนเนื้อหาเท่านั้น แต่ยังปรากฏอยู่ในกลยุทธ์และวิธีการอื่น ๆ ซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวถึงไปแล้วในตอนต้น เนื่องจากสัดส่วนในการนำเสนอประเด็นต่าง ๆ ของแต่ละรายการที่แตกต่างกันตามการเลือกนำเสนอ นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวแปรเรื่องความเป็นจริงที่ยังไม่ถูกเปิดเผยของผู้ถูกนำเสนอ และแนวคิดหลักของรายการเท่านั้น หากแต่มีตัวแปรเรื่องของธรรมเนียมการนำเสนอของสื่อมวลชนเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย คือสื่อมวลชนจะนำเสนอเรื่องราวหรือบุคคลที่อยู่ในความสนใจของผู้คนในสังคม และไม่ว่าเกิดประเด็นอะไรขึ้นโดยการนำเสนอของรายการใดรายการหนึ่ง รายการอื่น ๆ ก็จะทำเสนอในประเด็นนั้นด้วยเช่นกัน แต่จะเลือกหยิบเอาประเด็นที่แตกต่างออกไปมานำเสนอเพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ออกไป และไม่ซ้ำกับรายการก่อน ๆ

บทสรุปวิธีการและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการนำเสนอภาพลักษณ์ของวีรบุรุษแบบผู้ร้ายกลับใจที่ปรากฏในสื่อมวลชน

วิธีการและกลยุทธ์ในการนำเสนอผู้ร้ายกลับใจที่ปรากฏในสื่อมวลชนที่ได้ทำการวิเคราะห์นั้น จากกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่ได้ใช้ในการเปิดประเด็น ,ปิดประเด็น ,จากที่ปรากฏในเนื้อหาและบรรยากาศในการนำเสนอ พบว่าการนำเสนอผู้มีความประพฤติเบี่ยงเบนที่กลับใจแล้วไม่ว่าจะเป็นความประพฤติเบี่ยงเบนระดับใดก็ตาม จะมีวิธีการนำเสนอที่แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1. การนำเสนอแตกต่างจากบุคคลทั่วไป

ผู้วิจัยพบว่า การนำเสนอประเด็นของผู้ร่ายกลีบใจที่ปรากฏในรายการที่ได้วิเคราะห์ไปนั้นมีแตกต่างจากบุคคลทั่วไป การเปิดประเด็นด้วยการบอกถึงวัตถุประสงค์ในการนำเสนออย่างชัดเจนว่าเป็นบทเรียนและข้อเตือนใจไม่ให้ประพฤติดาม, หรือการปิดประเด็นด้วยการตอกย้ำถึงประโยชน์และจุดมุ่งหมายในการนำเสนออีกครั้ง, และการใช้เทคนิคต่างๆ ในการนำเสนอภาพที่สื่อแหลมในรายการโทรทัศน์ รวมถึงการสอดแทรกระหว่างการนำเสนอและการสร้างบรรยากาศด้วย ซึ่งกลยุทธ์ต่างๆ เหล่านี้จะปรากฏอยู่ในการนำเสนอประเด็นของทั้งสองกรณีศึกษา ซึ่งเป็นการนำเสนอที่แตกต่างจากการนำเสนอประเด็นของบุคคลทั่วไปที่ไม่ปรากฏลักษณะเช่นนี้เลย

2. การนำเสนอแตกต่างจากกรณีของผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนโดยทั่วไป

การนำเสนอประเด็นของผู้ร่ายกลีบใจนี้ยังมีความแตกต่างจากกรณีของผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนในกรณีอื่นๆ ที่ปรากฏในสื่อมวลชนอีกด้วย เนื่องจากกรณีของผู้มีความประพฤติเบี่ยงเบนที่กลับใจแล้วหรือผู้ร่ายกลีบใจนี้แม้จะจัดเป็นกรณีของผู้ที่มีความประพฤติเบี่ยงเบน แต่ความแตกต่างอยู่ตรงที่กรณีที่ได้ทำการศึกษานี้เป็นผู้ที่กลับใจแล้ว ในขณะที่เดียวกันก็ยังไม่สามารถจะจัดเข้าในประเภทของบุคคลปกติได้ เนื่องจากการมีอดีตที่เบี่ยงเบนหรือการมีอดีตที่น่าละอายนั้นถือเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนเช่นเดียวกัน (ปารีชาติ สุขุม, 2524) ดังนั้นการปรากฏในสื่อมวลชนของผู้ร่ายกลีบใจนั้นย่อมต้องมีความแตกต่างจากกรณีต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว แม้ในปัจจุบันจะไม่มี ความประพฤติเบี่ยงเบนดังเช่นในอดีตอีกก็ตามแต่ประเด็นของผู้ร่ายกลีบใจยังคงเป็นประเด็นที่มีความสื่อแหลมในการนำเสนออยู่ดี จึงพบเนื้อหาที่อ้างถึงการยกให้เป็นอุทาหรณ์เป็นข้อคิดเตือนใจ เป็นตัวอย่างอีกรูปแบบหนึ่งสำหรับบุคคลอื่นๆ ในสังคม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย